

1952

SLOVENSKI ČEBELAR

ŠTEVILKA

5

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO ZVEZE ČEBELARSKIH DRUŠTEV ZA SLOVENIJO

5. številka

V Ljubljani 15. maja 1952

LIV. letnik

Vsebina

Ogorčenje slovenskih čebelarjev zaradi imperialistične mahinacije s Trstom	81	Mali kruhek: Kaj takega pa še ne. — Še o pritrjevanju satnic. — Prezimovanje čebel v senci. — Uvedimo red v čebeljnake! — Točnost je lepa čednost	99
Stane Mihelič: Sodobni AŽ-panj	82	Naša organizacija: Načrt dela naše zveze za bodoče leto	100
Franc Farazin: Suha hrana za čebele	85	Dopisi: Čebelarstva družina v Celju. — Občni zbor ljubljanske čebelarstva družine. — Čebelarstvo Novo mesto. — Čebelarstva organizacija v slovenjgraškem okraju. — Čebelarstva družina v Tacnu	103
Josip Pirnat: Zgodba o pobegli matici	87	Na ovitku: Mali oglasi. Naša strokovna knjižnica, cenik.	
Janko Belec: Pregledali smo čebelje družine	89		
Ivan Žunko: Žrtve zime	91		
Franc Cvetko: Ali se bo še izplačalo čebelarit?	92		
Josip Dolenc: Mesečna navodila	94		
Opazovalnice v marcu	96		
Osmrtnice: † Franc Donat Jug. † Joško Slana	97		

List izhaja vsakega 15. v mesecu. Izdaja ga »Zveza čebelarških društev v Ljubljani, Tyrševa cesta 21, tiska »Umetniški zavod za litografijo« v Ljubljani. Urejata ga in za uredništvo odgovarjata Stane Mihelič in Vlado Rojce. Tehnični urednik Josip Kobal. Letna naročnina za člane 300 din, za nečlane in inozemstvo 450 din, posamezna številka 35 din. Številka čekovnega računa pri Narodni banki v Ljubljani: 601-95331-8

PRODAM

nov zložljiv čebeljak za 30 AŽ-panjev. Deske so skobljane in utorjene. Pokrit je z opeko, pripraven za Weckend hišico. — Ivan Meserko, Bistrica pri Mokronogu.

PRODAM

9 naseljenih AŽ-panjev na 10 satov. Panji so novi, družine močne in dobro založene s hrano. Matice 1951. Cena po dogovoru. — Franc Bukovec, pos. in čebelar, Velika Loka, Dolenjsko.

PRODAM

po nizki ceni več praznih in rabljenih Neisserjevih panjev ter stiskalnice za izdelovanje satnic sistema Rietsche. — Alojz Bratina, čebelar, Križevci pri Ljutomeru.

ČEBELARSKO ČITANKO

ki jo pripravlja uredniški odbor, bo izdala Zveza čebelarških društev za Slovenijo. Snov bo razdeljena po poglavjih tako, da bo dobil v njej čebelar vse, kar mu je potrebno. Čebelarstva čitanka bo pravzaprav izbor najboljšega, kar je bilo doslej objavljeno v slovenskih čebelarških knjigah in listih.

Poleg tega bodo knjigo, ki bo obsegala čez tristo strani, krasile številne slike. Če ne bo tehničnih zaprek, bo knjiga izšla do konca leta.

VODJE PLEMENILNIH POSTAJ

naj takoj sporoče Zvezi, kdaj je začela letos postaja delovati in koliko čebelarjev se je prijavilo za vzrejo. Sporoče naj tudi, koliko matič bodo vzredili za izvoz

Ogorčenje slovenskih čebelarjev zaradi imperialistične mahinacije s Trstom

V zadnjem tednu je vzkipela vsa naša zemlja v ogorčenem protestu, ko smo izvedeli, da naj bi bilo naše svobodno tržaško ozemlje tisti drobiž, s katerim naj bi zopet Jugoslovani plačali račune med imperialisti. Slovenski čebelarji, so se na občnem zboru Zveze čebelarških društev za Slovenijo, ki je bil v Ljubljani 6. aprila 1952, pridružili demonstracijam ljudskih množic in poslali z njega zunanjemu ministru in podpredsedniku vlade FLRJ naslednjo resolucijo:

„Slovenski čebelarji, zbrani na svoji letni skupščini dne 6. aprila 1952 v Ljubljani, se soglasno pridružujemo močnemu valu demonstracij in ogorčenja vseh narodov Jugoslavije, ki spontano protestirajo proti početju izprijenih klerofašističnih tolp, katerim so se pridružile še informbirojevski plačanci v Trstu in Italiji.

Zahtevamo, tovariš minister, da naša vlada odločno in jasno opozori italijansko vlado in njene tuje podpornike, da kravjih kupčij na naš račun ne bodo mogli sklepati vse dotlej, dokler bo živ poslednji borec za svobodo jugoslovanskih narodov.

Naj živi naša ljudska armada s tovarišem Titom na čelu!
Naj živi in se razvija svobodni Trst!“

Predlagana resolucija je bila sprejeta z burnim odobravanjem, hkrati pa so delegati sklenili, da naj Zveza prispeva iz svojih sredstev 50.000.— din za kulturni dom v Trstu.

Sodobni AŽ-panj

Najbolj znano je tako imenovano žlebičje, izum A. Žnideršiča, ki ga je, kakor poroča »Slovenski čebelar« leta 1939, na strani 20., avtor opisal prvič v Deutsche Illustrierte Bienenzeitung leta 1915. Prevod tega članka je objavil Rojina v »Slovenskem čebelarju« leta 1915, na straneh 7—10. Rojina pravi v uvodu, da je na ta članek naletel v zadnji številki čebelarskega lista D. I. a. B. (Deutscher Imker aus Böhmen; op. pis.). Ker nimam pri roki nemškega lista, ki ga navaja A. Žnideršič, nisem mogel ugotoviti, ali je morda članek izšel v obeh listih ali pa je v Žnideršičevem poročilu časovna pomota in obenem pomota v naslovu lista. V Deutscher Imker aus Böhmen je članek izšel v decembrski številki 1914, leta na straneh 330—332.

Bistveno za žlebičje je to, da v takih panjih ni prečnih gred. Namesto njih je lesen okvir, ki ima po dolgem devet (v AŽ-panjih z desetimi satniki 10) letev z ozkimi žlebički. Satniki s svojimi nožicami drse po teh žlebičih, kadar jih jemljemo iz panja ali rinemo vanj. Prednosti panjev z žlebičjem pred panji s palicami so te: sat zapeljemo po žlebičku naravnost med kvačice na prednji steni panja; spodnja letev satnika se zaradi teže ne upogiba; staremo manj čebel. Vse te dobrote pa ne odtehtajo nevšečnosti: panj je težko čistiti; večje imajo več skrivališč; panj je težji, dražji itd. Čebelarska praksa je žlebičje v panju zavrгла, preden je prišlo v splošno rabo.

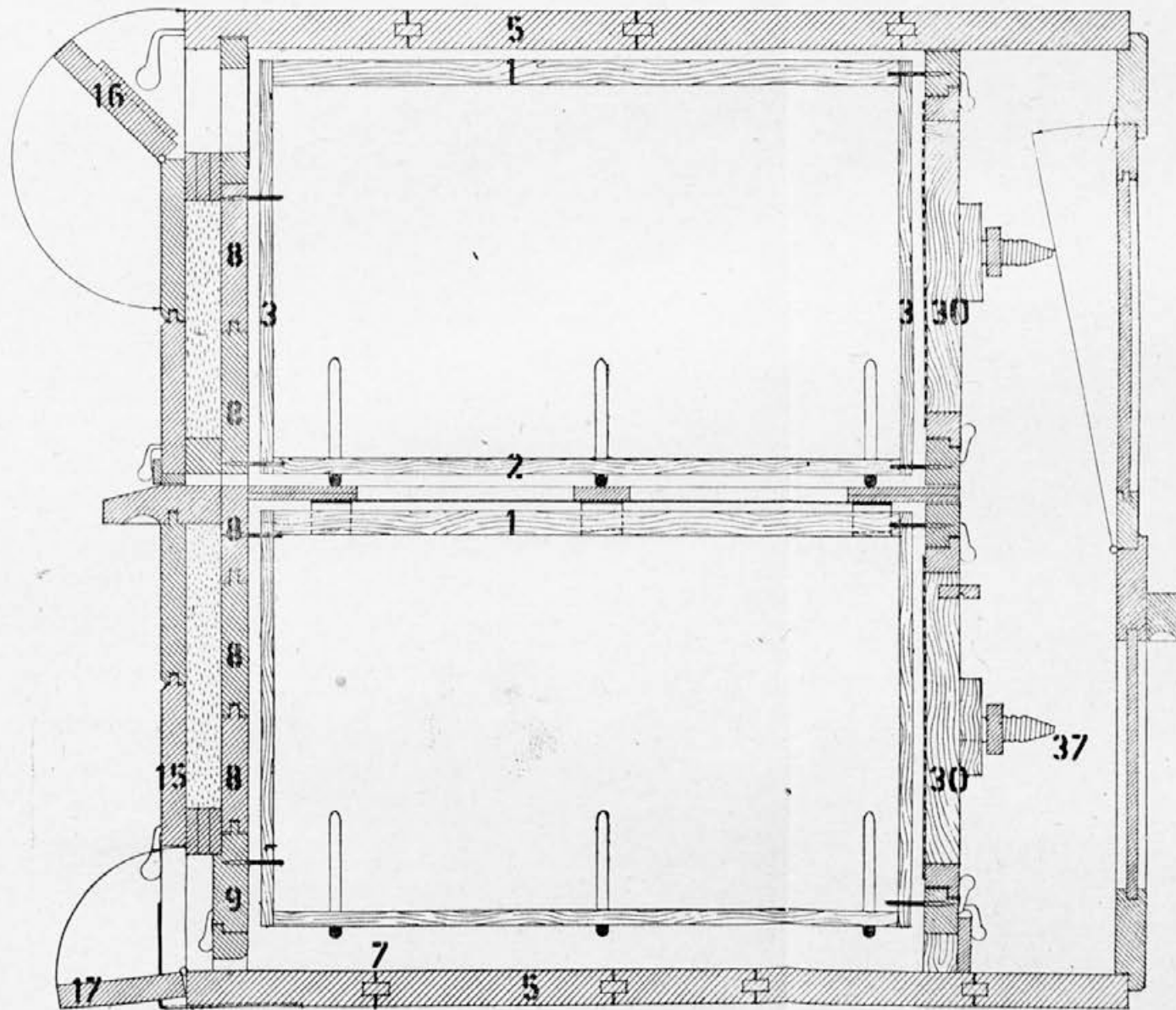
Pred leti sem sam razmišljal, kako bi se rešil palic iz panjev. Prevzel sem Žnideršičevo idejo o satnikih z nožicami, samo da teh satnikov nisem postavljaj na žlebičje, ampak kar na dno panja. V medišču pa drse satniki z nožicami kar po leseni matični rešetki, ki jo je nalašč za to skonstruiral vodja čebelarske mizarske delavnice Nace Grom.

Grom je tudi problem nožic pri satnikih rešil zelo dobro. Pokončni letvici satnika segata na spodnji strani 10 mm čez spodnjo letev in sta zoženi v nožici. Ker pa v panju s takimi satniki ni mogoče čebel pitati od spodaj, sva z Gromom skonstruirala poseben pitalnik, ki ga pritrdimo zadaj v okence panja. Pa o tem več kasneje. Poleg vseh prednosti takega načina postavljanja satnikov v panj, pa nastopijo nove težave: panjem ne moremo čistiti dna, če ne vzamemo vseh satov iz panja, satov ne moremo obračati, kakor delajo nekateri čebelarji zato, da jim čebele močneje pritrdijo satje na spodnjo letev satnika; tak panj bi morali tudi znižati približno toliko, kolikor znaša v sodobnem AŽ-panju višina prostora pod palicami v plodišču. Sicer pa imajo te nevšečnosti vsi panji z visečimi satniki.

V AŽ-panju, kakršen je danes, nam služi prostor pod palicami v plodišču za pitanje čebel in čiščenje panja. Pozimi nam je seveda ta prostor odveč; da je topleje v panju, si nekateri pomagajo z dvojnimi dnom.

Notranja širina panja:

10 satnikov po 25 mm	250 mm
11 ulic po 10 mm	110 mm
	Skupaj 360 mm
debelina stranic 2×22 mm	44 mm
zunanja širina panja	404 mm

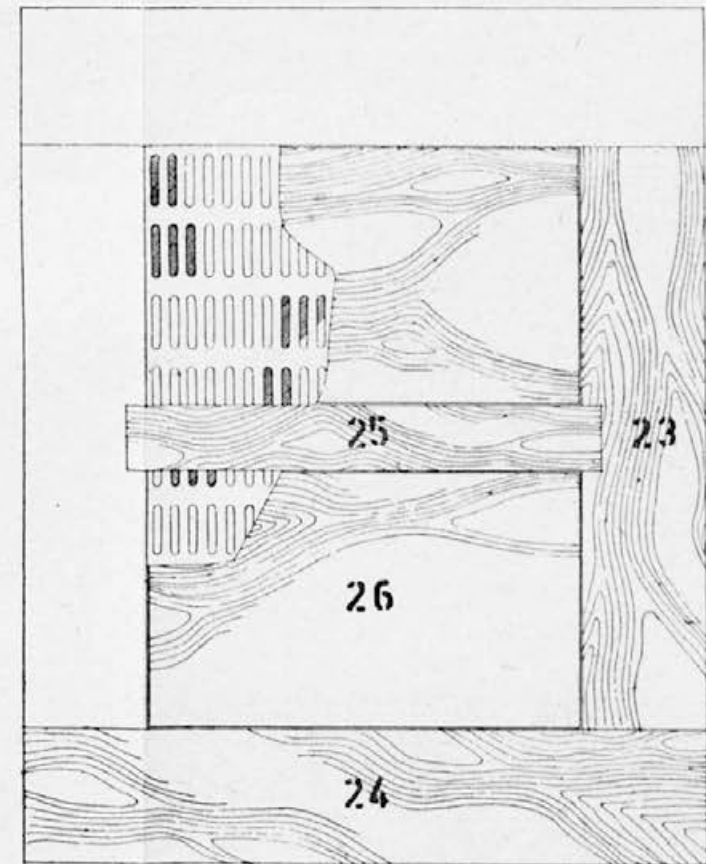
Načrt sodobnega AŽ-panja (II. priloga k članku „Sodobni AŽ-panj“)

Merilo 1 : 4

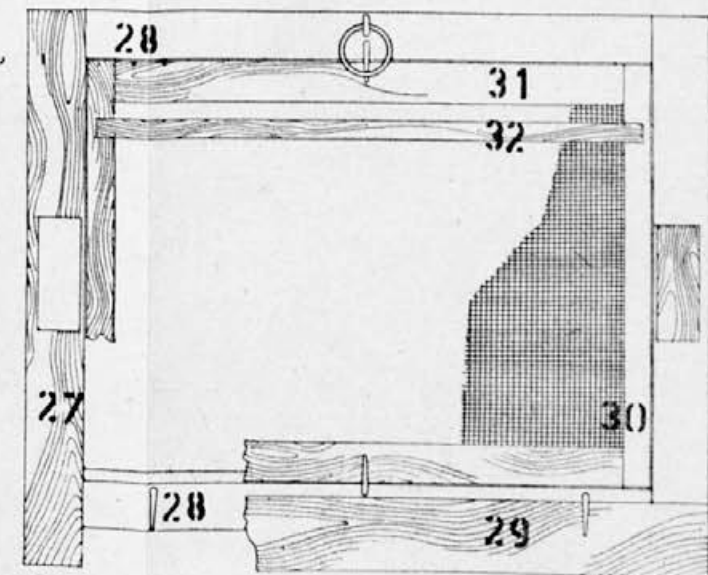
Slika 5: AŽ-panj v podolžnem prerezu.

Slika 6: Matična rešetka.

Slika 7: Okence v plodišču.

Slika 7

L. 1918—19 so se M. Humeck in dr. pod vplivom Sträublija in dr. navduševali za satnike iz 22,5 mm širokih letvic, češ da taki satniki omogočajo boljši vpogled v ulice med sati. To bi bilo seveda res, če bi čebele zato gradile tanjše sate. Ker pa tega ne delajo, je najbolje, če ostanemo pri širini 25 mm. Kdor pa bi se kljub temu odločil za ožje satnike, mora to svojo odločitev v celoti izpolniti, da ne bo potem imel satnikov različne širine. Z različno širokimi satniki v AŽ-panju ne moremo čebelariti.

Kdor je že čebelaril s kranjiči in se zanimal za to, v kakšni razdalji grade čebele sate, je lahko opazil, da pri tem delu čebele niso tako natančne kot n. pr. pri sami graditvi satja. Sam sem v kranjičih, kjer so čebele po svoji volji gradile satje, ugotovil, da so sati v gnezdu oddaljeni drug od drugega ((od srede do srede sata) 35 mm, da pa se ta razdalja vse bolj večja, kolikor bolj se oddaljujemo od sredine gnezda, in da doseže tudi 45 mm. Zakaj čebele to razdaljo spreminjajo?

Če streselj roj v nov prazen panj, si na stropu takoj napravi začetni »tloris« svoje bodoče zgradbe, primeren velikosti roja. Delo začne navadno z dvema ali tremi sati, ki so oddaljeni drug od drugega 35 mm. Vsa skrb družine je posvečena zarodu in nabiranju medu. Po približno treh tednih se prično polegati prve mlade čebele, medene zaloge se kopičijo in z vsem tem narašča v družini zopet nagon rojenja. Namesto čebeljih celic začne roj graditi trotovske, ki so večje in tudi globlje. Ker je to v mesecu juniju ali juliju, nastopa tudi večja vročina; zračenje panja je težje, Graditev trotovskega satja, potegnjeni in z medom zaneseni trebušasti sati, razmnožitev družine in pritisk vročine — vse to je vzrok, da čebele pri graditvi novega satja nekoliko povečajo razdaljo med sati, da bi tako izboljšale tudi zračenje panja.

Ker pa se, kakor smo zgoraj videli, čebele same ne držé vedno iste mere, je razumljivo, da ni enotnosti tudi v razdaljah, ki so jih določili posamezni čebelarji.

Dzierzon, ki je iznašel premični sat, je zatrjeval, da je 1 in pol cole (približno 38 mm) najprimernejša razdalja med sati (od srede do srede sata); Wyprecht je ugotovil z 49 merjenji v koših povprečno razdaljo med sati $1\frac{2}{3}$ cole (= 35 mm); nadaljnjih 49 merjenj je napravil Berlepsch in prišel prav tako do razdalje $1\frac{2}{3}$ cole; v Združenih državah se zavzemajo pomembni čebelarski strokovnjaki za 1 in pol cole (= 38 mm); Julij Hoffman, znan po svojem satniku, piše o tem problemu v Gleanings in Bee Culture naslednje: »Če postavimo sate v razdalji 38 mm od srede do srede sata namesto v oddaljenosti 35 mm, dobimo 16 mm široko ulico med obema satoma s čebeljo zalogo (debelina sata z nepokrito zalogo je 22 mm; $22+16=38$ mm) namesto pol cole (15 mm) kot bi bilo prav. Zato je potrebno več čebel, da napolnijo ta prostor in ga ogrevajo. V ožjih ulicah se dotikajo čebele dovilje, ki si sede s hrbti nasproti, druga druge in tako zapirajo ulice. Če je razdalja večja, je potrebno več čebel, da vzdržujejo isto toploto. Kakšnega pomena je to spomladi, ko so družine še šibke in težimo k temu, da bi bilo v panjih čim več zalege, je jasno vsakomur.

Nadalje potegnejo čebele v širših ulicah več celic čez navadno mero in jih zanesejo z medom, tako da jih matica potem več ne zaleže. Širše ulice omogočajo čebelam graditev trotovskega satja in s tem zaleganje trotov.

Ko je zalega pokrita, je sat debel 26,5 mm. Pokrita zalega pa ne potrebuje več toliko toplote in so zato takrat tudi ulice 9 mm dovolj široke.

Te Hoffmanove trditve se popolnoma ujemajo z novejšimi raziskovanji ruskih čebelarških znanstvenikov, ki so prišli do prepričanja, da bi bilo treba razdaljo med sati med letom izpreminjati. Spomladi naj bi bile ulice ožje, poleti širše, na zimo pa spet ožje.

A. Žnideršič je prvotno določil v svojem panju razdaljo 57,5 mm med sati, pozneje jo je zmanjšal, kakor pravi sam, zato, ker ga je praksa privedla do tega, na 56,5 mm. Komisija pri bivši Čebelarški zadrugi za Slovenijo, ki je bila ustanovljena z namenom, da skrbi za izboljševanje čebelarškega orodja in panjev, je po vsestranskem pretresanju določila razdaljo med sati na 55 mm, ali širino ulic na 10 mm z naslednjo utemeljitvijo:

1. Ugotovljeno je, da čebele grade čebelje sate v razdalji 55 mm drugega od drugega;

2. spomladi se panji z ozkimi ulicami med sati hitreje razvijajo; za naše pašne razmere pa je poglavitno, da dosežemo spomladi čim hitrejši razvoj čebeljih družin;

3. ugovor, da se je zaradi zožitve ulic v panjih prostornina panja zmanjšala, ne drži, ker smo uvedli panj z desetimi sati namesto prejšnjega z devetimi. Ali res čebele v panjih z ozkimi ulicami bolj roje, ni še dognano;

4. vodilni čebelarški znanstveniki Gerstung, Armbruster, Zander i. dr. so tudi določili razdaljo satov na 55 mm.

Kolikor mi je znano, se najbolj upirajo proti ozkim ulicam in panju na 10 satov primorski čebelarji. Zakaj, ne vem. Verjetno pa je, da zanje to, kar je navedeno pod točko 2., namreč da ozke ulice spomladi pospešujejo razvoj, ni tako pomembno kot za nas, saj imajo tam zaradi ugodne klime spomladi že tako zgoden razvoj.

Zvečanje števila satnikov od 9 na 10 ni nobena novost. AŽ-panje z 10 satniki so imeli vrhniški čebelarji že med prvo svetovno vojno. Prav zaradi tega, ker smo zožili širino ulic med sati, se nam je zdelo potrebno razširiti panj na 10 satov.

Globina panja

Razdalja med satniki in notranjo prednjo končnico panja	8 mm
dolžina satnika	410 mm
razdalja od satnika do okenca	8 mm
debelina okenca	22 mm
prostor za okenci	109 mm
Notranja globina panja	557 mm
debelina notranje prednje stene	16 mm
vmesni okvir	22 mm
Skupna globina oboda	595 mm
debelina zunanjšega opaža prednje končnice	16 mm
širina zgornje brade	35 mm
vratca z ročajem (zunanji del vratec)	35 mm
Skupna dolžina panja z zaprto spodnjo brado	679 mm

Prostor med okenci in vratci, je zato tako velik, da vanj pozimi lahko vložimo slamnico, prav nam pride ta prostor tudi pri pitanju čebel. Vanj lahko postavimo večjo steklenico s hrano. (Dalje prihodnjič.)

Suha hrana za čebele

Vse čebelarje tare skrb, kako bodo čebele prebile zimo, posebno pa so zaskrbljeni tistj, ki so zazimili svoje čebele na pičli zalogi. »Slovenski čebelar« je že pisal o »sladkornem ledu«, a zelo na kratko. Ker bi gotovo rad vsakdo kaj več vedel o tej stvari, zlasti pa, kako to suho hrano pokladamo čebelam, bom o tem nekoliko obširneje spregovoril.

Zasilno pokladanje tople hrane je spomladi, dokler je še kolikor toliko hladno, zelo težavno, hkrati pa tudi tvegano. Ako tako hrano pokladamo v pitalnikih pod sati, je čebele dostikrat niti ne vzamejo, a če jo vzamejo, začno izletavati, ker mislijo, da je prišel čas paše. Če se dalje časa zadržujejo zunaj, se marsikatera zaradi mraza ali celo zaradi snega ne vrne več v panj. Lahko bi rekli, da jih s takim načinom krmljenja podimo iz panja v smrt. Tako se porazgubi mnogo živali in družine občutno oslabe, namesto da bi se opomogle. Da ne pride do tega, si pomagamo s sladkornim ledom, ki ga ulijemo v krmilno ploščo. No, in kako tako krmilno ploščo pripravimo? Izmed raznih receptov naj navedem samo dva, ki se mi zdita najpripravnejša.

1. Vzamemo kake tri kilograme sladkorne sipe (nedenaturiranega sladkorja) ter jo z neprestanim mešanjem raztopimo v pol litra vroče vode. To mešanico kuhamo tako dolgo, da začne sladkor ob robu lonca počasi kristalizirati. Če dvignemo kuhalnico, se potegne z nje vsaj 5–6 cm dolga sladkorna nitka, a če pihnemo v kepico na kuhalnici, se napravi mehurček. Ko je zmes toliko kuhana in gosta, da pokaže te lastnosti, jo prelijemo v pripravljen satnik, ki smo ga položili na mizo in podložili s papirjem. Satnik naj po možnosti nekdo pritiska na papir, da zmes ne izteče skozi reže pod okvirom. Ker je treba papir zmočiti, je najbolje, da uporabljamo pri tem pergament. Če je sladkorna zmes pravilno kuhana, se mora takoj strditi in krmilna plošča je pripravljena v nekaj urah za dodajanje čebelam.

2. V tričetril litra vrele vode vsipamo, počasi mešajoč, 5 kg sladkorne sipe. Zvrhano, veliko žlico fine bele moke raztepemo v nekaj mrzle vode in jo zlijemo v lonec, hkrati pa dodamo še kavno žličko soli. Pri počasnem mešanju se zmes toliko zgosti, da lahko po četrturnem kuhanju začnemo s poskušnjo kakor pri prvem načinu. Lahko pa tudi kanemo veliko kapljo na pripravljen papir. Če se sladkor takoj strdi, je zmes primerna za vlivanje. Če čakamo predolgo, se zmes tako zgosti, da moramo dodati vode ter še nadalje kuhati in poskušati. V tem primeru pa plošče ne bodo tako lepo gladke kakor sicer. Zato moramo že od vsega začetka zelo paziti, da zadenemo pravi čas za vlivanje.

Omeniti moram tudi, da v loncu ne sme segati tekočina preko njegove polovice, ker se rado zgodi, da prekipi.

Drugih začimb, kot n. pr. med, salicil ali hranljive soli ni treba dodajati sladkorju, ker niso potrebne.

Pri ugodni zunanji temperaturi dodamo te krmilne plošče čebelam v okvirih, najbolje takoj po prvem izletu. Pri tem odmaknemo oziroma odzamemo prazen sat in sladkorno ploščo, ki smo jo poprej poprskali z mlačno vodo, postavimo ali obesimo tik sata, zasedenega s čebelami. Čebele bodo

na krmilni plošči našle dovolj hrane za približno tri tedne, a pozneje, ko je družina že močnejša, vsaj za 14 dni. Dobro vplivata na razvoj zalege moka (najbolje soja) in sol. Pozneje ko je v naravi že dovolj nektarja in peloda, takih plošč ne dodajamo, če pa je treba krmiti, krmimo laže s tekočo hrano. Ker so naši satniki za vlivanje takih plošč skoraj preveliki, saj gre v enega kakšne 5 kg sladkorja, je umestno, da ga po dolžini pregradimo z letvico v dve polovici. V spodnji del namestimo satnico ali čebelje satje, v gornjo polovico pa ulijemo krmilno ploščo. Ko bodo naše čebele ploščo pospravile, bodo skoraj vedno zapolnile izpraznjen del okvira s trotovinno. Tako že zgodaj spomladi pridelamo nekaj voska in nam tak okvir služi tudi kot gradilni satnik. Ker vleče »sladkorni led« nase vlogo, ki je v panju dovolj, je stalno vlažen in ga čebele lahko pojedjo do zadnje mrvice. Nikakor pa ne priporočamo, da bi dodajali krmilne plošče že jeseni kot zimsko hrano. To lahko privede do katastrofe v družini.

Pravo vrednost teh krmilnih plošč bo spoznal vsakdo, ko jih bo praktično preizkusil. Pomagale mu bodo iz zagate zlasti pri družinah, ki jim je iz katerega koli vzroka pošla hrana do pomladi. Dodajamo jih lahko tudi družinam, ki imajo sicer dovolj hrane, z namenom da bi se lepše in hitreje razvijale. V zimskem času je kar prijetno izdelovati take krmilne plošče, moramo jih pa hraniti na suhem in hladnem prostoru ter zavarovati pred mišmi.

Krmilne plošče je izdeloval in uporabljal z uspehom že znani nemški velečebelar Hugo Gravenhorst (rojen 1825, umrl 1898). Niso torej nobena novejša iznajdba. O teh krmilnih ploščah piše tudi dr. Enoch Zander v svoji knjigi »Die Zucht der Biene«. Jaz sem se sam prepričal o dobrih straneh tega načina dodajanja zasilne hrane v mrzlih spomladanskih dneh. Poizkusite še vi in poročajte o uspehih!

Opomba uredništva: Po drugem receptu, ki ga navaja tov. Farazija v svojem članku, je treba dodati sladkorju, iz katerega nameravamo uliti krmilne plošče, poleg moke tudi kavno žličo kuhinjske soli. Ker tehta kavna žlica soli približno 1,5 dkg, bi pri petih kilogramih sladkorja znašala njena koncentracija 0,3 odstotke. Ta koncentracija pa je zaprtim čebelam, torej takim čebelam, ki se ne morejo dalje časa sprašiti in otrebiti, škodljiva. Zato se nam zdi potrebno, da spregovorimo vsaj nekaj besed o dodajanju soli h kakršnikoli čebelji klaji.

Splošno je znano, da so večje količine soli ne samo škodljive, temveč celo smrtno nevarne za domače živali in ljudi. Po Fröhnerju predstavlja smrtno dozo za pse 3,7 grama, za kokoši 4,5 grama soli na kg žive teže. Posebno pogostne so zastrupitve s soljo pri kokoših, ker jim često mešajo med pičo ribjo moko ali podobne močno slane snovi. Kakšna množina soli v klaji more škodovati čebelam, je leta 1945 raziskala dr. Maurizio na čebelarskem znanstvenem zavodu v Liebefeldu. Poizkus je napravila z večjim številom manjših družinic, ki so bile zaprte v steklenih panjičkih na en sat. Določene družinice je krmila s sladkornim testom, zamesenim z medom, kateremu je bila dodala sol v različnih količinah. Nekaj kontrolnih družinic je dobivalo sladkorno testo brez soli. Poizkus je pokazal, da so močnejše solne koncentracije v klaji kot na primer 10, 5, 2 in 1 procentne za čebele zelo strupene, toda tudi pri nižji koncentraciji kot na primer pri 0,5 odstotkov so se pojavile kvarne posledice. Prvi znaki okvar so se pokazali pri 10 in 5 procentni primesi soli že čez 24 do 48 ur, pri 2,1 do 0,5 procentni primesi čez 3 do 10 dni.

Čebele so začele apatično posedati po satih, čez nekaj dni pa so ponesnažile šipe in stene panjičkov. Njih zadki so bili dostikrat tako opeti, da so jih komaj vlačile za sabo. Pri seciranju je bilo ugotovljeno, da imajo srednje črevo in blatnik do skrajnosti natrpan z neko prozorno tekočino. Kmalu nato je prišlo do ohromitve zlasti v odsekih letalnega mišičja in s tem v zvezi do brezletnosti, že čez nekaj ur po ohromitvi pa je nastopila smrt. Pri koncentraciji 0,2 odstotka ti znaki niso bili tako očitni, odmiranje pa je bilo vendarle nekoliko pospešeno. Šele pri koncentraciji 0,1 odstotka je bila življenjska doba čebel v poizkusnih in kontrolnih družinicah enaka, to se pravi, normalna.

Tovariš Farazin priporoča uporabljanje krmilnih plošč le zgodaj spomladi. Če se čebele lahko večkrat sprelete in otrebijo, ne more biti niti plošča, napravljena po drugem receptu, zanje škodljiva, toda če bi nastopilo takoj nato, ko smo dali tako ploščo lizati čebelam, samo tri tedne trajajoče slabo vreme, bi jim moglo to več škodovati kot koristiti. Zato je pametneje, da dodajanje soli in tudi moke h krmilnemu sladkorju vsaj v tem času opustimo.

Josip Pirnat:

Zgodba o pobegli matici

V AŽ-panju št. 18 so lansko leto že v pozni jeseni postale čebele nenadoma nemirne. Z otožnim šumenjem so naznanjale, da so izgubile matico ali da so prišle v kak drug nevšečen položaj. Zaradi mraza čebelam nisem mogel pomagati. Podrobnejši pregled družine sem moral opustiti in počakati do spomladi.

Zima se je vlekla kot večnost in šele 21. marca je postalo toliko toplo, da sem mogel pregledati družine. Toda bil sem iznenaden. V šestih panjih je mersarko gospodarila rovka, tako da sem nagrabil izpod satov cele kupe zgrizenih čebel. Jeseni sem bil žrela panjev zaprl s Heidenreichovimi pločevinastimi zapahi in jih obrnil tako, da so bile pred žreli odprtine za izlet trotov, pa se je ta vražja žival kljub temu splazila tudi skozi te odprtine in si privoščila kanibalsko pojedino.

Ob pomladanskem pregledu čebel pa me je najbolj zanimala usoda družine v panju št. 18. Izvlekel sem iz panja sat za satom in si jih natančno ogledal, toda zalege in matice ni bilo nikjer. Kaj naj storim? Jeseni sem porabil vse rezervne matice, tako da sem bil sedaj res v prav kočljivem položaju. Po daljšem razmišljanju sem sklenil dodati osiroteli družini sat z odprto zalego in ji s tem nuditi možnost, da si sama vzgoji novo matico. Zložil sem sate počasi nazaj v plodišče, malo pogodrnjal čez muhaste muhe in zaprl vrata panja.

Tedaj pa mi oko obstane na precej veliki čebeli, ki je hitro in nemirno begala po šipi v oknu čebelnjaka in iskala izhoda. Stopim bliže in glej! Bila je matica iz panja števil. 18, ki je zbežala med pregledovanjem družine s sata. Primem jo v roke in po ogledu ugotovim, da je razmeroma majhna, tenka in seveda še nesprašena. Postalo mi je jasno: panj je jeseni prelegel, a ker ni bilo trotov, se matica ni mogla sprašiti. Ostala je deviška kot roža na polju.

Uničil sem ta mali nestvor, ki ni bil večji od čebele, in s tem rešil družino nekoristne gospodinje.

Belil sem si glavo, kako bi pomagal osiroteli družini, ki pa je bila še pri najboljših močeh. Končno sem res našel primerno rešitev. V AŽ-panju št. 12

je bila družina zaradi zime in požrešne rovke tako oslabela, da je le še nekaj sto čebel žalostno brenčalo po satih in ógrevalo za dlan veliko ploskev zalege. To družino sem sklenil odstraniti ter matico in čebele dodati brezmatični družini. Spravim se na delo z dobro voljo in z vsemi potrebnimi pripomočki. Panj je bil še bogato založen z medom. Medene sate sem odnesel v shrambo, sate s čebelami in zalego pa sem zložil na kozico. Nato sem se s kletko v roki pripravil da bi ulovil dragoceno kraljično. Napravil pa sem pri tem veliko napako. Namesto da bi to izvršil v zaprtem prostoru, sem se spravil pred čebelnjak v sončno svetlobo in gorkoto. Malo razburjen sem dvignil sat, segel z desnico po matici, jo narahlo prijel in dvignil. Tedaj pa — o groza! — se mi je izmuznila izpod prstov, veselo zabrenčala in zletela v zrak... Skočil sem za njo, hlastal z rokami po zraku, a mlada letalka je za vedno izginila izpred mojih oči. Kaj sem hotel po tem ponesrečenem lovu? V jezi sem klical na pomoč vse najimennitnejše vragove, a tudi ti so me danes pustili na cedilu in se morda na skrivaj še smejali moji nezgodi...

Po tragični medigri sem zložil zalego in čebele iz likvidirane družine v panj št. 18 z glasnim naročilom, naj si sedaj kar sam vzgoji novo matico in se s tem reši gotovega propada.

Ves dan sem bil slabe volje, a kljub temu sem od časa do časa stopil k čebelnjaku in stikal okrog njega, da bi ugotovil, kam je izginila ona neumna vrtoglavka. Tudi naslednji dan sem oprezal pred panji, če je niso morda čebele kje umorile in vrgle skozi žrelo na leseno polico. Toda o matici ni bilo nobenega sledu. Izginila je, kakor da se je bila udrla sto klafter v zemljo!

Po tem dogodku je zopet nastopilo pravo zimsko vreme s snegom in mrazom, tako da skoraj tri tedne nisem mogel do čebel. Šele 9. aprila se je ozračje toliko ogrelo, da sem lahko malo pokukal v panje. In, čeprav sem bil jezen na družino v panju št. 18, me je vseeno prijela radovednost, da sem se odločil za pregledovanje. Zanimalo me je, kako so čebele izrabile zalego in koliko matičnikov so potegnile. Odprem okence in izvlečem sat iz sredine gnezda. Pa čudo — prečudno! V celicah jajčeca... pokrita zalega in na satih dosti mladih čebel. Med obilnim zarodom pa veselo kobaca mlada, velika matica. Vse tako kaže, da je prav ona, ki se mi je ob prvem pregledu izmuznila izpod prstov in zbežala v neznan svet.

Sedaj pa se nisem več priporočal rogatim vragovom kakor prvič, ampak sem pel hvalo tudi bolj nežnim bitjem, ki so tako zadovoljivo zasukala to neljubo zadevo in me rešila morečih skrbi.

Kako neki je zašla pobegla matica v tuji panj, več metrov od svojega prvotnega bivališča? Iz panja št. 18 so izletavale dodane čebele in se sukljale pred novo domačijo. Te, nekdanje svoje podložnice, je po vonju in šumenju spoznala in se jim pridružila. Útrujena je sedla na brado, nekoliko oklevala, nato pa z večjim spremstvom svojih hčera zlezla v panj. Osirotele čebele so z veseljem sprejele sprašeno matico ter ji omogočile, da je lahko takoj sprejela in prevzela gospodinjske in materinske posle.

Tako, vidite, dragi moji, me je sušca mesca potegnila za nos muhasta kraljica, da sem se postaral in da mi je od skrbi osivela pleša vrhu glave. Pri vseh teh nezgodah pa me tolaži dejstvo, da je tudi matica ženskega spola, to se pravi, tistega spola, od katerega menda izhaja vse dobro in hudo na tem grešnem svetu!

Janko Belec:

Pregledali smo čebelje družine

Na pobudo Zveze čebelarških društev za Slovenijo smo v minulem letu prvič po osvobojenju pregledali čebelnjake in čebelje družine v ljutomerskem okraju, to je v območju Čebelarške družine Ljutomer in Mala Nedelja. K delu smo se bolj težko pripravili, ker je bilo v poletnih mesecih (v juliju in avgustu) dovolj najrazličnejšega dela na polju, naši izvedenci za čebelje bolezni pa so povečini kmetje. Vendar, kar mora biti, mora biti. Na sestanku smo o name-ravnanem pregledu vsestransko razpravljali, poudarili smo pomembnost pregleda in razdelili teren na štiri pregledovalce. Preskrbeli smo dovoljenje okrajnega veterinarja, najnujnejše pripomočke in tovariši Ignac Pihlar, Karel Rudolf, ki jima ta posel ni nič novega, ter Martin Husjak in Franc Bohanec, nova izve-denca, so šli na delo, da vidijo, kakšno je naše čebelarstvo po vasch, na hribečkih naših vinogradov in po raztegnjenih dolinah. Verjamem, da jih je k temu delu gnala tudi radovednost, saj so kot izkušeni, napredni čebelarji želeli videti, kako je z zdravjem čebel po naših čebelnjakih, kakšen red vlada v njih, kako smo napredovali od košev do najnovejših panjev, kako se razvijajo družine v najrazličnejših panjih, kako čebelarijo čebelarji, ki niso včlanjeni v društvo, ki ne bero »Čebelarja« in se strokovno ne izpopolnjujejo. Vse to in še marsikaj je spodbujalo njih radovednost. Prisluhnili so pripovedovanju številnih čebe-larjev, ki so bolj ali manj tarnali zaradi suše. Tožili so jim čebelarji, ki ne pre-važajo čebel v pašo, da je čebelarstvo samo še šport, ki mnogo stane in nič ne nese, tožili so jim prevaževalci, ki so se suhi vrnili s paše na Pohorju. Med vsem tem pripovedovanjem čebelarjev so se resni pogledi naših pregledovalcev usmer-jali proti zunanosti čebelnjakov, okoli katerih in v katerih je bilo mnogokrat najrazličnejše orodje in druga ropotija. Visoka, nepokošena trava pred čebel-njakom je že od daleč bodla v oči. Vrata čebelnjaka so bila večkrat le prislonjena. Preden si stopil v čebelnjak, si si moral napraviti prostor, saj je bilo v njem polno navlake. Šele ko si zmetal na ropotijo iz čebelnjaka, bolje rečeno, iz rop-otarnice, si lahko začel s pregledom družin. Še nekaj! Čebele so letale po čebelnjaku skoraj bolj kot pred žreli. Na vseh concih in krajih so prihajale iz panjev in se izgubljale skozi odprtino v steni, ki naj bi jo imenovali »okno«.

Še strašnejša slika se je našim pregledovalcem nudila v čebelnjaku, kjer so bile čebele v samih slamnatih koših. Le redko je iz teh panjev priletela kaka čebela. Mnogo živahnejši je bil tisti koš, iz katerega so letali sršeni. To je bila za naše pregledovalce prava senzacija. Sršenov seveda niso pregledovali, ker bi se menda slabo odrezali. Vendar so tudi v tem domu čebel in sršenov opravi-li svoj posel.

Posebno sliko so nudili čebelnjaki po hribovitih predelih, kjer je bilo v kakem čebelnjaku po šest vrst panjev najrazličnejših širin, višin in globin. To-rej prav pestra slika! Panji s razpokami, brez vrat ali pa z vrati, brez okenc, satje na kupu, cel roj večč na njem, deloma pa že sami satniki, ker je golazen vosek uničila. Nekaj satja je bilo tudi v panjih, vendar brez čebel in z ro-jem večč.

Pri pregledu je bilo ugotovljeno, da so čebelarji povsod čebelarili na roje. Zato so prevladovali slabiči, ki gotovo niso preživeli te zime.

Naši izvedenci so pregledali čebele v 48 vaseh. Posamezni izvedenci so opravili sledeče delo: Ignac Pihlar in Martin Husjak sta pregledala pri 90 čebelarjih 546 AŽ-panjev, 58 košev, 8 kranjčev, in 550 drugih vrst panjev, skupaj 962 družin. Našla sta okuženih 6 družin, 12 pa sumljivih. Karel Rudolf je pregledal pri 42 čebelarjih 157 AŽ-panjev, 32 košev, 258 drugih, skupaj 410 družin. Našel ni nobene okužene čebelje družine. Franc Bohanec je pregledal na področju Čebelarke družine Mala nedelja pri 105 čebelarjih 137 AŽ-panjev, 20 košev, 565 drugih, skupaj 722 družin. Našel je dva okužena in dva sumljiva panja. V celoti je bil pregled pri 237 čebelarjih, pregledani so bili 303 AŽ-panji, 8 kranjčev, 110 košev, 1175 drugih, skupaj 2094 čebeljih družin. Pregled je trajal od 28. avgusta do 20. septembra.

Ta pregled, ki je bil že nujno potreben in ga v koškem, miklavškem in tomažskem predelu zaradi premajhnega števila izvedencev in prevelike razsežnosti društva niti ni bilo, nam je dal sledečo sliko: Le okoli 10 čebelnjakov je tako urejenih, kot morajo biti. Mnogo je torej nemarnežev, ki mislijo da čebel ni treba nadzorovati in oskrbovati, da zadostuje, če greš k čebelarju takrat, ko jim je treba odvzeti med, vse drugo pa naj bi opravila narava sama. Le čuditi se je treba, da so v takih čebelnjakih sploh še čebele, da že zdavnaj niso zaspale. V ravninskem predelu območja našega društva ni bilo najti niti enega primera gnilobe. Ravninski predeli kažejo tudi mnogo bolj urejena in vzorna čebelarstva z evidenco matic in s pripombami o družinah, medtem ko v ostalih predelih tega ni. Najslabše pa je v čebelnjakih čebelarjev nečlanov. Ti čebelarji niso naročniki »Slovenskega čebelarja« in se ne zanimajo za strokovna predavanja, a kljub temu vse vedo. Njih med je vedno prvi na trgu po konkurenčnih cenah in »konkurenčne« kvalitete, ker je vedno nezrel in voden. Njih čebelnjaki so podobni vsemu, samo čebelnjaku ne. V njihovih panjih gospodarijo večje in uničujejo satje. Ker čebelarijo s slabiči, imajo vsako leto mrliče. Njih čebelarjenje je primitivno. Mnogi so do čebel neusmiljeni. Raje vidijo, da družina umre, kot da bi ji kupili med ali sladkor. Čebele, ki jih imajo v koših, jeseni neusmiljeno žveplajo. Dostikrat smo take čebelarje že klicali v svoj krog, a vse zastoj. Pravijo, da lahko čebelarijo brez društva, brez članarine in »Slovenskega čebelarja«. Take čebelarje bi morali popolnoma izolirati. Nečlanjeni čebelarji bi jim ne smeli dajati potuho. So pa v naših vrstah čebelarji, ki s svojimi izkaznicami kupujejo potrebščine za nečlane. V čebelarskih trgovinah, pa tudi v Čebelarni v Ljubljani smo jim do nedavna prodajali vse, kar so hoteli. Nič ni čudnega potemtakem, če niso čutili potrebe, da bi vstopili v čebelarsko organizacijo. V dobro čebelarstva so na naših sestankih bili sprejeti nešteti sklepi, zlasti glede točenja med ajdovo pašo in brskanja po panjih v čašu paše. Naši člani so se držali sklepov in preprečili ropanje, medtem ko so nečlani delali po svoje, pospeševali ropanje in vsestransko škodovali čebelarstvu. Zato je jeza nanje upravičena in skrajni čas je, da tudi v tem pogledu nekaj ukrenemo.

Da! Marsikatera misel se nam je rodila ob teh pregledih, vsi pa smo prišli do prepričanja, da bi bilo treba takim malomarnežem sploh prepovedati čebelariti. Razen tega bi bilo treba povečati število izvedencev, ki naj bi nekaj let zapored pregledovali čebelnjake in čebelje družine, skušali s primernim poukom odpravljati napake na terenu in pridobiti nečlane, da vstopijo v čebelarsko organizacijo.

Žrtve zime

Verjetno ne po vsej Sloveniji, toda v tistem delu Zasavja, ki spada v območje društva Litija in kjer raste pravi kostanj, so letos čebele zelo slabo prezimile. Še zadnje dni decembra so dobro letele. Rekli smo: »To zimo pa ne bo griže, saj bodo ob svečnici spet izletni dnevi. Ta mesec, ki je še vmes, bodo pa zlahka prestale.« Toda prišlo je drugače. Oster in vztrajen mraz je slabo vplival na precejšen del družin. 22. februarja so se v zavetnih in sončnih legah čebele prvič spuščale iz panjev, četudi je bilo v senci komaj + 6° C. Nato je bilo še več sončnih dni, tako da so se pri sicer nizki toploti lahko dodobra otrebile. Kdor je imel daleč okoli čebelnjaka sneg posut z žaganjem, plevami ali senenim drobirjem, je rešil precej živali, drugim pa jih je ostalo mnogo v snegu.

V dneh, ko so čebele letele, sem obiskal nekaj čebelnjakov v okolici, vendar nisem našel niti enega, kjer ne bi že od daleč smrdelo po grižavosti. Dolgotrajna zima je le redkemu čebelarju prizanesla: Pri tem so padli trije panji, pri onem pet, pri nekom izmed 15 panjev kar deset. So pa tudi taki čebelarji, ki so imeli mrliče prav v vseh panjih. Nekateri bodo seveda skušali svoje izgube v celoti ali vsaj delno prikriti. V kolikor mi je do danes znano, so samo trije oškodovani čebelarji tukajšnje okolice imeli svoje čebele zavarovane, drugi se pa tako nimajo ničesar nadejati, kaj bi tedaj svojo izgubo trobili v svet. Že ko sem pisal o kugi, sem poudaril, da ni zgolj slučaj, če so bili nečlani mnogo bolj prizadeti kot člani. Sedaj pa je zopet ista slika. Medtem ko so izgube članov zmerne, so nekateri nečlani ob vse svoje panje. To bi mogli tolmačiti tako, da se člani ravnaajo po naukih, ki jih najdejo v »Slovenskem čebelarju« in drugih strokovnih knjigah, pa z znanjem preprečijo ali pa vsaj občutno zmanjšajo kvarne posledice te ali one bolezni, medtem ko nečlani sploh nikoli ne bero čebelarske literature in se zato v stiski ne znajdejo. Ko sem v preteklih zimah listal po starih zvezkih »Slovenskega čebelarja«, sem na neštetihi mestih našel opozorila, naj čebel ne zazimujemo na hojevcu ali mani, nekje pa je bilo zapisano tudi to, da kostanjevec ni dober za dolge zime. Tistim, ki smo to upoštevali in manjkajoče zimske zaloge dopolnili s cvetličnim medom, nekateri celo s sladkorjem, se ni treba še posebej pritoževati, izgube so malenkostne ali pa jih sploh ni. Skrb za žival jeseni ni nikoli odveč.

Spomladanska paša je bila v tukajšnji okolici srednja; bilo je nekaj cvetličnega medu. Kostanj je dal toliko, da skoraj ni bilo vredno točiti, ajda pa v nekaterih predelih zelo malo, v nekaterih skoraj nič. Kdor je kostanjevca iztočil, je moral jeseni dodati dobršen del zimske zaloge. Kdor je pokladal kostanjevca, ni ravnal prav. Padla pa je tudi velika večina tistih panjev, ki so dobili raztopljen sladkor toliko pozno, da ga čebele niso mogle več pokriti. Vem, da se je marsikateri čebelar prvega izletnega dne globoko zamislil, ali je bil njegov postopek pravilen ali ne.

Ogledal sem si v nekem čebelnjaku padle družine. Vse čebele so bile na dnu panja in mrtve; vse medene celice so bile odkrite, iz njih pa se je cedil med; vse satje je bilo čisto mokro. Četudi je iz panja kislo dišalo, satje ni bilo onesnaženo, tam pa, kjer je bilo satje onesnaženo, je bil še velik del čebel pri

življenju. Priznan veščak v čebelarških zadevah je izrazil mnenje, da to sploh ni bila griža. Mogoče res ne, toda kaj je bilo potem? Da je bila samo griža, sklepam iz tehle okolnosti: tiste družine, ki so bile že na robu propada, pa jih je rešil prvi izletni dan, so prednje zunanje stene panjev in okolico grdo ponesnažile; trebež je kisló zaudarjal. V panjih pa je bil ravno tako že ves med odkrit in satje mokro kakor pri mrličih. Druga leta so ob griži čebele satje ponesnažile, — a so ostale žive, letos ga niso, pa so padle.

Končno je treba ugotoviti še tole:

Družine, zazimljene v mediščih in s satjem tudi v plodiščih, so prezimile bolje kot tiste, ki so prezimovale v plodiščih, druga in tretja vrsta bolje od spodnje, srednje ali celo slabo zapaženi panji bolje od premočno zadelanih. Zeleti je, da bi te momente obdelalo kako zares večše čebelarško pero.

Tisti, ki so imeli svoje čebele na žepku nekje v Liki, se sedaj gotovo muzajo, ker so njihove čebele, zazimljene na samem cvetličnem medu, zimo izbornó prestale.

Danes, prve dni marca, ko to pišem, iz oddaljenejših predelov tukajšnjega področja še ni povsem zanesljivih vesti, verjetno pa je v hribih stanje še obupnejše. Povsod veliko mrličev! Da pa ni vseh teh mrličev kriva edinole griža, temveč v precejšnji meri tudi glad, vedo prizadeti čebelarji sami najbolje.

Franc Cvetko:

Ali se bo še izplačalo čebelariti?

Ali se bo čebelarjem pri današnjih pretirano visokih železniških cenah za prevoz potnikov in tovarnega blaga, pri povišaní tarifi za prevoz blaga s tovornimi avtomobili in sorazmerno precejšnjemu obdavčenju čebelarških dohodkov (Če ni dohodka, ni tudi davka. Op. ur.) sploh še splačalo čebelariti? Morda se bo komu čudno zdelo to vprašanje, vendar je potrebno, da spregovorim tudi o tem nekaj besed.

Pri nas v Sloveniji so redki kraji, kjer bi bila čebelja paša skozi vse leto tako izdatna, da bi dobile čebele zase in za svoj razvoj dovolj hrane, da bi si nabrale potrebno zimsko zalogo in poleg tega še za čebelarja nekaj prinesle. Take pašne razmere silijo naprednega čebelarja, da gre s svojimi čebelami s trebuchom za kruhom. Nekateri čebelarji prevažajo čebele že mesca marca v pašo na spomladansko resje, borovnico in češnjo. Spomladanska paša na resju, borovnicah in češnji ni nikoli tako izdatna, da bi čebele nabrale kaj za čebelarja in mu pomagale kriti stroške za prevoz.

Po prvi spomladanski paši, ki je le pospešila razvoj čebeljih družin, je treba v začetku maja čebele zopet prepeljati, bodisi na gozdno bodisi na travniško pašo. Vse to je povezano z novimi stroški. Tako se paše skozi vse leto vrstijo; včasih je treba prepeljati čebele 3—4 krat, vsakokrat na drugo pasišče.

Večkrat se bo zgodilo, da čebelar od vseh treh ali štirih paš ne bo dobil niti toliko, da bi lahko kril stroške enega samega prevoza. Da so vse paše odpovedale, pa mu davčna komisija gotovo ne bo verjela. Če je kje kak davek neumesten, tedaj je gotovo davek na čebele.

Kje so danes tisti čebelarji, ki so si nekđaj upali iti s čebelami na pašo v Slavonijo, Baranjo, Vojvodino, Banat, Liko ali na dalmatinske otoke. Ne

poznam takega čebelarja, ki bi imel toliko razpoložljivih sredstev, da bi si upal iti pri današnjih cenah s čebelami v zgoraj omenjene kraje. Železniška kontrola prihoda najbrž ne bo imela več prilike dokazovati pred sodiščem, da so bili vagoni naročeni za lastno uporabo, ne pa za kosovno robo. (Kakor je že iz prejšnje številke »Slovenskega čebelarja« znano, je tarifa za prevoz čebel v pašo znižana za 50 odstotkov. Op. ur.).

Če gremo na podeželje, tedaj vidimo skoraj v vsaki vasi opuščene čebelnjake, ki služijo za vse drugo, le za to ne, za kar so bili nekoč zgrajeni. Če se pri taki hiši ustaviš in v pogovoru omeniš, zakaj imajo čebelnjak prazen ali v njem samo 2—5 panjev, čeprav je zgrajen za 18—24 panjev, ti bodo odgovorili, da se ne izplača imeti čebel, ker je z njimi več stroškov kakor dobička. V pogovoru zveš tudi to, da je še predlanskim bilo v čebelnjaku 15 družin, a so jih lansko leto zaradi pretiranega obdavčenja 12 prodali. Drugod ti spet povedo, da so jim neke zime pomrle vse čebele, ker so jih zazimili na neprimerni hrani.

Če vse to opazuješ, vidiš, da je na podeželju v nekaterih naseljih z zelo številnim sadnim drevjem samo nekaj čebelarjev z eno ali dvema družinama, kar je vsekakor premalo za opravljanje sadnega drevja in drugih kulturnih rastlin. Mnenja sem, da rentabilnosti v kmetijstvu ne zvišujejo samo traktor in umetna gnojila, ampak tudi čebele.

V sosednji Hrvaški imajo prevozi čebel s tovornimi avtomobili prednost pred vsemi drugimi prevozi, tarife za prevoz pa so najnižje. Pri nas v Sloveniji je bila doslej tarifa za prevoz čebel s tovornimi avtomobili zaračunana po najvišji lestvici. Neko podjetje v Kočevju je prevažalo čebelarju čebele in mu zaračunalo ta prevoz zelo visoko. Ker je bil lastnik čebel mnenja, da je nastala pri sestavljanju računa pomota, je podjetju račun vrnil s prošnjo, da naj ga še enkrat pregledajo. Podjetje, ki je čebele prevažalo, je čebelarju račun vrnilo s pripombo, da ni nobene pomote, da pa so zaradi tega tako visoko računali, ker so čebele luksuzno blago.

Ne tlačijo pa čebelarja samo stroški za prevoz čebel, ampak tudi lastni stroški, kadar se pelje k čebelam z železnico ali avtobusom, nadalje stroški za razkladanje in nakladanje čebel, stojnina na pasišču, kar vse skupaj dostikrat znese več, kakor prevozni stroški za čebele. Lastno delo čebelarja in njegov trud kakor tudi investirani kapital pa ni nikjer vračunan in ga nihče ne upošteva. Zato ni nič čudnega, da je cena medu v primerjavi s sladkorjem razmeroma visoka in da si ga more le malokdo privoščiti.

Dokazano je, da čebelarstvo pri nas nazaduje. Nazaduje pa zato, ker ga nihče ne upošteva in ker nima nikjer nobenega zagovornika. Vse druge kmetijske panoge so na vseh mestih upoštevane, imajo pri oblasti svoje referente, ki strokovnjaško vodijo zaupane jim kmetijske panoge in dajejo navodila, nasvete, skrbijo za morebitno podporo itd. Samo čebelarstvo je prepuščeno samo sebi. Nekateri celo mislijo, da je čebelarstvo slabše vrste šport. Toda, če vzamemo čebelarstvo samo kot šport, ali ne bomo našli v njem vsega, kar je potrebno današnjemu človeku po težkem delu: telesno in duševno razvedrilo.

Če vse to dobro premislimo, se nam le čudno zdi, zakaj je čebelarstvo pri nas tako malo upoštevano. Drugi narodi — mogoče bomo kdaj prišli za njimi — znajo bolje ceniti čebelarstvo, ker se zavedajo, kakšen delež prispevajo čebele pri povzdigi narodnega gospodarstva.

Mesečna navodila

V začetku aprila zapadli sneg, hladno in neugodno vreme sta zavrla razvoj v čebeljih družinah. Upajmo, da to ne bo imelo preveč slabih posledic pri nadaljnjem razvoju.

Ker sem v zadnjih navodilih priporočal, naj čebelarji čebelarijo mešano, to je na roje in med, da nadomeste odrinle družine, bom danes razpravljal v glavnih obrisih o tem, omenil pa bom še roje-narejence in vzrejo matic.

Prestavljanje je v bistvu narejanje rojev v istem panju. Družina se razdeli v prostoru na plodišče in medišče. Loči ju samo matična rešetka, skozi katero se lahko plazijo čebele, matica in troti pa ne, ker so večji. Oba dela se počutita po prestavitvi kot enotna družina. Potrebna je samo ena matica, ki ostane v plodišču.

Prestavljamo navadno tri tedne pred glavno pašo. Čas določajo vremenske prilike in pašne razmere v kraju. Pred prestavljanjem moramo družine izenačiti in okrepiti. Če je katera družina v razvoju zaostala, jo lahko kljub temu prestavimo, izpremenimo samo način prestavljanja. V plodišču ji pustimo večje število satov kot ostalim, vendar ne več kakor štiri. Satnic ji sploh ne dodajamo. Z enakomerno porazdelitvijo gnezda na spodnji in gornji oddelek dosežemo pravilno razmerje toplote v razširjenem prostoru panja.

Pravilno je, da postavimo vse zaležene sate, naj bo to v plodišču ali medišču, na sredo drugega poleg drugega in v istem vrstnem redu, kot so bili pred prestavitvijo. V plodišče spadajo sati z obnožino in pokrito zalego, v medišče pa tisti, ki imajo med in odkrito zalego. Kdor je že proti koncu aprila nastavil medišča, naj pred prestavljanjem sate v medišču zloži na kozico in po prestavitvi izpolni prazen prostor v plodišču in medišču. Če pri tem potrebuje satnice, naj odvečne sate omete in porabi drugod. Pri močnih družinah denemo v plodišče namesto izdelanih satov primerno število samih satnic. Pri prestavljanju skrbno pazimo, da ostane sat z matico v plodišču. Po opravljenem delu vložimo slamnico in panj zapremo. Žrelo ostane v medišču zaprto.

Če je družina prešla v rojilno razpoloženje in ima že celo pokrite matičnike, bomo le težko preprečili rojenje, čeprav ji porežemo vse nastavljene matičnike, ker jih bo znova napravila. V tem primeru postopaj raje takole: Matično rešetko pokrij z deščicami! Nato zloži vse sate iz plodišča na kozico! Sproti išči matico! Ko si jo opazil, jo daj na sat s pokrito zalego, če je že ni bilo tam. Vse ostale sate zloži v medišče v istem redu, kakor so bili v plodišču. V sredo praznega plodišča namesti sat z matico! Na levo in desno postavi po en izdelan sat, ostali prostor izpolni s samimi satnicami! Izpolni medišče in mu odpri žrelo! Ker bodo vse starejše čebele odletele v plodišče, ostanejo v medišču same mladice. Te je treba napajati, dokler ne začno izletavati. Napajaš najlaže in najpreprosteje tako, da položiš prazen sat na mizo, napolniš lonček ali kako drugo posodo, ki ima zelo ozek »nos«, z nekoliko oslajeno vodo in s tankim curkom zviška polniš sat najprej na eni, potem pa še na drugi strani. Sat lahko napolniš tudi tako, da pomočiš omelece v vodo in ga večkrat poškopiš. Porabi pa pri tem kvečjemu četrť litra vode. Po potrebi to ponovi!

Mladice si bodo kmalu izpodredile mlado matico. Ko se bo sprašila in bo začela zalegati, jo poišči in ugotovi, če je zdrava. Nato odstrani staro

matico v plodišču in odkrij matično rešetko! Obe družini se bosta kaj kmalu združili. Mlado matico prestavi v plodišče! Če je stara matica še dobra, naredi z njo prašilček!

Ako bi družina, ki smo jo nameravali prestaviti, rojila, prestavi vse sate iz plodišča v medišče, izpolni plodišče s samimi satnicami in vrni roj v plodišče! Roj hoče graditi. Tako dobiš najlepše čebelje satje.

S prestavljanjem rojenja ne preprečimo popolnoma, ampak ga največkrat samo zavlečemo. Zato moramo prestavljence nadzirati tja do konca junija, ko začne paša ponehavati. Ne smemo pa pozabiti, da je treba prestavljencu čez teden dni pregledati medišče in podreti vse matičnike, ki bi jih čebele potegnile. To store zato, ker se večkrat čutijo osamele. Odprimo tudi žrelo v medišču, da odlete polegli se troti.

Kljub vsej pazljivosti pa bo kak prestavljenec le rojil. Tedaj roja ne vračaj, temveč ga vsadi v nov panj! Tvoj trud bo gotovo poplačan. Saj vemo, da je delavnost roja silno velika. Čeprav rojenje zmanjšuje medeni pridelek, se zaradi roja ne razburjaj! Sprejmi ga z veseljem, saj se ti je tako pomnožilo število družin. Ob količkaj ugodni paši bosta izrojenc in roj še vedno dobro odrezala. Poleg tega boš plemenjake lahko prodal. Naj zato sledi nekaj besed o rojenju.

Rojev ne vsajaj nikdar na izdelano satje, ker morajo roji zidati. Prvencem daj vedno le cele satnice! S tem se izogneš trotovini, ki jo radi stavijo.

Vsak roj vzame s seboj hrane za tri dni. Po preteku tega časa moraš roj krmiti, če ni paše ali je slabo vreme. Roja ne vsajaj na medene sate, ker rad pobegne, pač pa mu daj v sredo gnezda sat z odkrito zalego, ki ga priklene naše. Čez tri dni roj preglej! Če sedi ob strani, ga premesti na sredino panja, da lahko gradi na obe strani. Pozne roje preprečuj, ker od njih ne boš imel kaj prida korist.

Sedaj je čas, da si izpodrediš dovolj rezervnih matic, brez katerih ne sme biti noben napreden čebelar. V ta namen odberi plemenjak, ki ima starejšo matico z dobrimi lastnostmi in čebele brez rumenih pasov na zadku. Po potrebi ga dražilo krmi! Ko bo družina v rojilnem razpoloženju, bo imela dovolj matičnikov, ki jih lahko porabiš. Lahko pušiš, da panj roji. Tedaj zloži vse sate na kozico. Vzemi sat z lepim matičnikom in ga vrni izrojencu! Poleg njega postavi sat z medom in obnožino! Ostali prostor izpolni z izdelanimi sati! Nadaljnje sate z matičniki deni v prašilčke in dodaj vsakemu sat z medom in obnožino! Prazen prostor izpolni z izdelanimi sati! Tako porazdeli vse sate z matičniki! Če teh ni, zadostuje sat z jajčeci ali mladimi, en do dva dni starimi žrkami. Ker bodo iz prašilčkov odletele vse stare čebele, jim dodaj nekaj mladic iz močnih družin. To napraviš tako, da položiš v močno družino deščico, nekoliko namazano z medom. Ko je na njej največ čebel, jih otresi v prašilček. Mladice dobiš tudi tako, da odvzameš dopoldne, ko so stare čebele na paši, krepke družini sat z mladkami in jih ometeš v prašilček. Pri tem pazi, da ne ometeš matice. Potem vse prašilčke doro zapaži! Dokler ne začno mladice izletavati, jih moraš napajati, po potrebi tudi krmiti. V kratkem se bodo poleggle mlade matice in sprašile. Tako si izpodrediš na lahek in preprost način dovolj rezervnih matic. Kjer imajo urejene plemenilne postaje, odnesi matice tja, da jih obhodijo odbrani troti. Upajmo, da bodo letos zopet začele plemenilne postaje s svojim koristnim delovanjem. (Dalje prihodnjič.)

Čebelarske opazovalnice v marcu

Zima se je letos zavlekla prav v zadnjo tretjino marca. Še 21. marca je pokrivala ljubljansko ravnino 15—20 cm debela snežna plast. Odjuga je v naslednjih dneh sneg hitro pobrala. 26. in 28. marca je znova snežilo le po hribih, 2. aprila je pobelil sneg tudi ravnine.

Razvoj družin je vzporedno z razvojem rastlinstva v naravi zelo zaostal in se je po mišljenju nekaterih opazovalcev zakasnil za tri tedne. Konec marca so imele družine zalego povprečno na 2—3 satih. V mnogih krajih (Žerovnica, Ponoviče) so se družine temeljito otrebile šele prve dni marca.

V drugi polovici meseca so začele čebele prinašati obnožino. Nastopilo je lepše vreme in grižavost je ponchala. Že v februarškem poročilu smo navedli, da je bila letošnja zima trda preizkušnja za mnoge čebelarje. Iz poročil sklepamo, da so mnogi čebelarji, zlasti tisti, ki so zazimili čebele na gozdnem medu, pretrpeli precejšnje izgube predvsem zaradi griže in lakote.

(Prosimo opazovalce, da v prihodnjem mesečnem poročilu navedejo v opombi, koliko družin so jeseni zazimili in koliko so jih imeli v začetku aprila. Navedejo naj tudi, za koliko se jim je zmanjšalo številčno stanje družin zaradi lakote, griže, šibkosti odnosno združevanja, izgube matice itd.)

Opazovalnice v marcu	Donos ali poraba v			Skupno pridobil ali porabil dkg	Sred. mes. toplina	Dnevi		Sončni sij v urah
	I.	II	III.			izletni	deževni	
Breg — Tržič	40	20	20	— 80	4,2	18	4	153
Virmaše	60	50	60	—170	3,2	18	4	201
Preddvor	70	35	50	—155	3,6	16	2	140
Dražgoše	80	140	10	—230	—0,3	4	5	133
Tinjan	110	160	40	—310	4,0	27	3	206
Moščen. Draga	90	95	105	—290	8,0	28	5	154
Renče	60	50	70	—180	12,3	18	4	194
Brest	—	—	—	— 70	—	4	4	—
Žerovnica	75	50	85	—210	2,8	17	4	192
Livold	40	50	110	—200	3,0	19	2	191
Ponoviče	85	70	15	—170	—	19	2	146
Krka	80	80	95	—255	—	22	3	157
Dob ob Mirni	—	—	—	—	—	—	—	—
Novo mesto	70	65	95	—230	4,8	19	0	210
Novo mesto - Grm	50	25	70	—145	5,4	20	3	—
Črmošnjice	20	45	145	—210	—	23	4	—
Dobova	—	—	—	— 52	7,0	15	0	—
Selnica ob Dravi	80	60	70	—210	1,9	14	1	143
Sv. Lovrenc na Poh.	50	65	130	—245	—	15	3	172
Maribor	—	—	—	—190	10,1	20	3	143
Podlebnik	40	45	60	—145	3,1	10	9	—
S. Lovrenc n. D. p.	40	85	105	—230	3,4	16	2	188
Mala Nedelja	30	35	60	—125	3,0	16	3	160
Cezanjevci	10	—	70	— 80	—	10	8	75
Pristava	35	35	60	—150	—	20	5	164
Prosenjakovci	—	—	—	—190	3,2	17	7	136
D. Lendava	30	70	85	—185	7,2	13	8	136
Povprečki	—	—	—	—196	—4,7	17	4	161

OSMRTNICE

† FR. DONAT JUG

Dne 5. marca 1952 je nehalo biti srce Fr. Donata Juga.

Fr. Jug se je rodil 5. maja 1879 v Ročnju na Primorskem. S 25. letom je stopil v frančiškanski red. Skoraj vse svoje življenje je preživel na Brezjah. Opravljal je razna dela. Bil je izvrsten vrtnar in sadjar. Največ se je pečal s čebelarstvom. Mnogo je bral in se tako izobraževal.

Pokojni Fr. Donat Jug je užival med slovenskimi čebelarji velik sloves. S svojimi jedrnatimi in poljudnimi članki je dolgo vrsto let zakladal naš list in z njimi mnogo pripomogel k našemu čebelarskemu napredku. Višek njegovega dela pa je knjiga »Praktični čebelar«, ki jo je leta 1954 izdalo in založilo Slovensko čebelarsko društvo. S tem delom si je postavil pokojnik v našem čebelarskem slovstvu spomenik velike vrednosti. Njegovo ime bo ostalo za vselej zapisano v zgodovini našega čebelarskega slovstva. Knjiga »Praktični čebelar« pa je tudi

najzgovornejši dokaz marljivosti in vztrajnosti pokojnega Juga. Z njo je na najlepši način dokazal, da nam je treba samo odločnosti in dobre volje, pa lahko premagamo vse ovire in težave.

Pokojni Jug pa svojega delovanja v korist ljudstva ni omejil zgolj na čebelarstvo. Z enako vnemo in ljubeznijo je deloval tudi pri sadjarski in vrtnarski organizaciji in pri kmetijski podružnici.

Velike so zasluge pokojnega Juga za naše čebelarstvo. Zato ga bomo ohranili slovenski čebelarji v častnem in trajnem spominu.

† JOSKO SLANA

Na novega leta dan 1952 nas je po dolgi in mučni bolezni za vedno zapustil član ljutomerske družine **Joško Slana**. Dočakal je visoko starost 82 let. Čebelaril je na Moti pri Ljutomeru. Pokojnik je bil priden gospodar in skrben čebelar. Čeravno je bil že v visokih letih, se je v poslednjih desetletjih oprijel čebelarjenja v AŽ-panjih in v njih uspešno čebelaril. Kako je bil pokojnik priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo lepo število sosedov in znancev, kakor tudi čebelarjev.

Počivaj v miru, dragi Joško! Čebelarska družina v Ljutomeru te bo ohranila v častnem spominu.

Kukul.

MALI KRUEK

Kaj takega pa še ne. 5. maja lanskega leta sem pregledoval panje. V panju števil. 4 sem našel pokrite matičnike. Ker je bila matica stara že 3 leta, sem jo uničil, v panju pa pustil najlepši matičnik. Matica se je izlegla, oprasila in lepo zalegala. 16. junija sem odpeljal z drugimi panji tudi ta panj v Istro na žajbelj in od tod na kostanj na Veprinac. Ker nisem imel časa, nisem videl čebel tri tedne. Po treh tednih, ko je kostanj že odcvetal, pridem zopet k njim. Ko odprem panje drugega za drugim, vidim, da mi jih je od 24-ih 21 izrojilo. Sreča, da so imele matice pristrižena krila in da so se prvi roji vrnili. Ves čebelnjak je torej sedel na druge roje. Matice so prepevale kakor v zboru. Ko tako odprem tudi panj števil. 4, ki je imel mlado, nepristriženo matico, z žalostjo ugotovim, da je izrojil. Nova, mlada matica je že pela.

Z Veprinca sem odpeljal čebele na kostanj v Lavrico. Kostanj tu namreč kasneje cvete. Razen ene so se mi vse matice sprašile in lepo zalegale. Jeseni sem peljal čebele v Liko. Kako pa sem se začudil, ko mi je panj števil. 4 zopet rojil. Tovariši, kako naj damo ime vnukovemu vnuku?

Še o pritrjevanju satnic. Glavna hiba naših satov je, da navadno niso na vseh štirih straneh trdno pritrjeni v satnik. Tisti presledek med satom in doljno letvico namreč omogoča, da se težak sat med prevozom posede. Zgodilo se mi je že, da se mi je težak sat v roki prelomil, ko sem ga držal nekoliko postrani, ker je bila dolnja žica pretrgana. To pomanjkljivost so skušali čebelarji odpraviti tako, da so satnike postavljali v panj narobe, t. j. z doljno letvico navzgor. Čez nekaj dni, ko so čebele satnico že dobro pritržile na doljno letvico, so ga obrnili v pravo lego. Slaba stran tega postopka je v tem, da moramo panje pogosto odpirati, da se prepričamo, če so satnice že dovolj pritrjene. Razen tega so celice potem, ko sat obrnemo v pravo lego, nagnjene navzdol.

Da se temu izognemo in da vendarle dobimo zgoraj in zdolaj dobro

pritrjen sat, je treba napraviti takole: Od satnice odrežemo z ravnilom ali s kako letvico 2 cm širok trak. Široki del satnice pritrđimo na gornjo letvico kakor navadno. Tisti, približno 2 cm široki trak satnice, pa pritrđimo na doljno letvico. Okvir z že vdelano in z žico pritrženo satnico položimo na desko, ki jo rabimo pri vtiranju žice. Trak satnice naravnamo na spodnjo letvico satnika in jo na eni strani dobro zalijemo z voskom. Niti ni treba, da ima dolnja letvica utor, bolje pa je, če ga ima. Zelo važno je pri tem, da ostane med satnico in tem trakom pol cm presledka, da se satnica zaradi topline v panju lahko razteza. Če je satnica preširoka, moramo od traka še toliko odrezati, da dobimo ta presledek. Treba je pomeriti samo eno satnico, nato pa z velikim ostrim nožem odrezati precej debel šop satnice hkrati. Ob količkaj dobri paši zlepijo čebele gornji del satnice s tem trakom in jo izdelajo do spodnje letvice. Tako dobimo idealen sat, ki je pritrjen na vse štiri letvice satnika. Ne smemo pa morda kar cele satnice pritrđiti obenem na gornjo in doljno letvico. V tem primeru bi se satnica, ko bi se zaradi topline v panju raztezala, bušila in verižila.

Zunko.

Prezimovanje čebel v senci Že več let opažam, da so panji, ki jih prezimujem v senčni legi, boljši in da naberejo več medu kakor oni, ki jih imam preko zime na sončnem in zavetnem prostoru. Kaj je temu vzrok, ni bilo težko uganiti. Čebele, ki prezimujejo na sončnem prostoru, izvabi vsak sončni žarek iz panjev, izletavajo vso zimo, se ropajo med seboj in neprestano jedo med. Matice prično zelo zgodaj zalegati, le če nastopi slabo vreme, prenehajo z zaleganjem. Ker se stare čebele čez zimo izrabijo, spomladi kmalu pomrjejo in panji oslabijo. Če je pa ugodna pomlad, čebele zgodaj in močno rojijo, tako da so po glavni paši medišča prazna.

Vse drugače je s čebelami, ki prezimujejo v senci. V zimskih mesecih

mirno ždijo v svojih panjih, porabi-
jo zelo malo živeža, matice pa začno
bolj pozno zalegati. Stare čebele ne
odmrjejo tako hitro in, čeprav se dru-
žine počasi razvijajo, postanejo do
glavne paše toliko močne, da lahko
napolnijo medišče. Navadno tudi ne
rojijo preveč.

Žnideršič piše v svoji knjigi »Naš
panj«, da moramo družine, ako jih
hočemo imeti spomladi močne, zadr-
ževati v prezgodnjem razvoju in jim
preprečevati prepogosto izletavanje.
Piše tudi, da je nekoč prezimoval v
Gorici večje število panjev, misleč,
da bodo tam čebele porabile manj
hrane in da bodo spomladi hitreje
napredovale. A pravi, da se je varal,
ker letajo čebele v Gorici vso zimo,
ne da bi kaj brale. Zgodaj začno ne-
govati zalego, toda to jim ni v korist.

Kar sem tu napisal, velja seveda
za našo sončno Goriško. V drugih
krajih Slovenije je stvar verjetno
drugačna. A tudi pri nas bi bile če-
bele, ki bi prezimile v senci na hoj-
vem medu, v nevarnosti, da zbole za
grizo. Da se tej nevarnosti izognemo,
je treba hojev med že jeseni za-
menjati s sladkorjem ali s cvetličnim
medom. J. Kostanjevic.

Uvedimo red v čebelnjake! Pravi
čebelar nikdar ne trpi pri svojih dru-
žinah nenormalnega stanja. Prav tako
pazi na vzoren red v čebelnjaku
samem. Vse potrebno orodje ima na
določenem mestu. Kadar ga rabi, mu
je takoj pri rokah. Po končanem de-
lu ga zopet spravi tja, kjer ga je
vzel. Metle v njegovem čebelnjaku
ne manjka. Tudi ta ima stalno me-
sto v kakem kotu. Poleg nje je plo-
čevinasta posoda, v katero meče med
letom prizidke in ostali voščeni dro-
bir. V slabi letini se mu nabere dro-
birja manj, v dobri pa več. Na 10
AŽ-panjev dobimo iz tega drobirja
povprečno 1 kilogram najlepšega
voska, včasih pa tudi več. Namesto
v pločevinasti posodi ga lahko hrani
v navadnem vedercu brez pokrova.
Drobir pa imejmo pokrit s krpo, ki
smo jo namočili v karbolineju. Če
imamo voščene odpadke tako spravlje-
ne, ne bo nikoli prišla vanje škod-
ljiva večša. Če nimamo posode za
spravljanje prizidkov, jih navadno
prekladamo toliko časa po policah,
da se zgube, če pa jih vržemo v po-

sodo, tam tudi ostanejo, dokler jih
z ostalimi voščinami ne prekuhamo
v vosek.

Če rabimo za podkaditev čebel dre-
vesno gobo, jo imejmo v pločevinas-
ti škatlji, ki se tesno zapira. Ko tleče
gobe več ne rabimo, jo zapremo v
škatlo. Ogenj kar hitro ugasne, ker
nima dovolj kisika. Cunj pri tem
raje ne uporabljajmo, ker so ne-
varne zaradi požara. Tudi vžigalnik
je praktičnejši od vžigalic. Saj ima-
mo v čebelnjaku polno lahko vnet-
ljivih snovi.

Prav bi bilo, da bi Čebelarke dru-
žine uvedle vsaj dvakrat na leto ne-
kakšna nadzorstva po vseh čebelnja-
kih. Nadzornik naj bi prišel nenado-
ma, nenapovedano. S tem bi morda
le dosegli večji red v čebelnjakih,
kar bi pospeševalo napredek pri na-
šem čebelarstvu. Perovšek.

Točnost je lepa čednost. Na »meša-
nem«
sestanku pri poliču vina je »su-
hi«
Janez pripovedoval:

Učitelj je bil v šoli ravno dobre
volje, hotel je preizkusiti nadarje-
nost in bistrost svojih učencev in jim
reče: »Pazite, sedaj vam bom zasta-
vil dve vprašanji. Kdor bo pravilno
odgovoril na prvo, mu na drugo ne
bo treba. Torej: Koliko čebel je v če-
belji družini?«
Po daljšem molku se
oglasi Janezek: — »28.377, tovariš uč-
itelj.«

— »Odkod pa to več tako natanč-
no?«

— »To je pa že drugo vprašanje!«
Naslednji dan ustavi na cesti »su-
hega«
Janeza eden izmed udeležencev:

»Mnogo posrečenih smo slišali sino-
či, vse sem si dobro zapomnil in mi
bodo prav prišle, le ono število sem
pozabil. Janez, povej mi no še enkrat,
koliko čebel je bilo pravzaprav v
panju!«

*

Popotnika sta med postankom vla-
ka opazovala skozi okno roj, ki je vi-
sel na veji postajenačelnikovega vrta.

— Koliko čebel je v roju?

— 16.521!

— Kako ste jih mogli tako naglo
prešteti?

— Čisto preprosto. Najprej sem
preštel noge in dobljeno število delil
s šest!

Deel

NAŠA ORGANIZACIJA

Načrt dela naše Zveze za bodoče leto

Glede na predloge plenuma in dodatne predloge, iznesene v diskusiji na občnem zboru Zveze čebelarških društev za Slovenijo, so bili soglasno odobreni naslednji sklepi:

1. Zveza naj priredi in finansira v tekoči poslovni dobi tečaj za čebelarške predavatelje.

2. Vsako čebelarško društvo naj pri posameznih družinah priredi na leto vsaj po eno strokovno predavanje, Zveza pa naj prireja in finansira predavanja pri čebelarških društvih.

3. Izvršni odbor Zveze naj naprosi upravo radijske oddajne postaje, da uvrsti v svoj program tudi predavanja iz čebelarstva.

4. Odsek za tisk in vzgojo čebelarškega kadra pri Zvezi naj skuša dobiti stik z našo mladinsko organizacijo, delavskimi sindikati in ljudsko univerzo zaradi predavanj iz čebelarstva.

5. Zveza naj skuša doseči, da se ustanovi vsaj enoletna čebelarška šola.

6. Izvršni odbor Zveze naj posreduje pri naši ljudski oblasti, da pride do ustanovitve čebelarškega znanstvenega zavoda, dokler pa zavoda ni, naj izvršuje najnujnejša znanstvena raziskavanja poseben odsek pri Zvezi.

7. Posebna komisija pri Zvezi naj pregleda vsako spremembo, ki bi bila predlagana pri AZ-panju ali pri drugem čebelarškem orodju.

8. Čebelarška društva naj organizirajo dopisništvo za naš list.

9. Izvršni odbor naj čimprej uredi sobo za knjižnico in čitalnico. Knjižničar naj sestavi seznam vseh knjig, ki jih ima naša strokovna knjižnica in ga priobči v »Slovenskem čebelarju«.

10. Zveza naj založi in izda primerne slike, ki jih bo mogoče uporabljati pri pouku iz čebelarstva na naših šolah. Potrebne so tudi stenske slike čebelarškega orodja, panjev in čebeljakov.

11. Zveza naj izda do konca tega leta Čebelarško čitanko, hkrati pa

naj pripravi uredniški odbor, ki je za to določen, gradivo za nov čebelarški učbenik.

12. Izvršni odbor naj pazi, da se nerednosti pri čebelarškem glasilu ne bodo več pojavile in da bo glasilo izhajalo redno vsak mesec.

13. Društva in družine naj zbirajo material za bodoči čebelarški muzej, zlasti pa stare panjske končnice. Zveza naj končnice in ostali material, kolikor bi ga ne dobila v dar, odkupi in poskrbi, da se že obstoječa zbirka čimbolj izpopolni.

14. Zveza naj določi posebno komisijo, ki bo skupno z DOZ-om proučila pogoje in način kolektivnega zavarovanja čebel.

15. Ker doslej ni bilo prave povezave med Zvezo in Svetom za kmetijstvo in gozdarstvo LRS, naj izvršni odbor intervenira pri Svetu, da bo v bodoče sleherno vprašanje, ki se tiče čebelarstva, obravnaval z njenim sodelovanjem, s čimer bi se izognili nevēščnim posledicam dvojne ali trojne linije.

16. Čebelarška društva, družine in posamezni člani ne smejo prenašati svojih pravic, zlasti pravic, ki se tičejo raznih popustov pri nabavi čebelarških potrebščin, na nečlane. Za natančno izpolnjevanje te zahteve so moralno in materialno odgovorni.

17. Izvršni odbor mora paziti, da bo oskrba posameznih društev, družin in čebelarjev s čebelarškimi potrebščinami čim bolj popolna in čim cenejša.

18. Gospodarske sekcije društev in Zveze naj bodo med sabo čim tesneje povezane.

19. Zveza naj skuša postaviti naš med in matice tudi na trg v inozemstvu, društva in družine pa naj poskrbijo za kvalitetno blago.

20. Zveza naj čimprej nabavi avtoklav, da bo mogoče vosek pred delavo v satnice pravilno razkužiti.

21. Zveza naj izdela načrt za organizacijo smotrnega prevoza čebel na pašo in s paše.

22. Zveza naj sestavi pravilnik za nagrajevanje najnaprednejših čebe-

larjev. Nagrade in priznanja naj podeljuje vsakokratni občni zbor na utemeljene predloge posameznih društev in izvršnega odbora.

23. Čebelarja naj v bodoče odkupuje med od posameznih članov tako, da jim pri odkupu plača le določen del predvidene cene, obračun pa naj napravi z njimi šele po končani sezoni in prodaji odkupljenega medu, a najkasneje do konca koledarskega leta. S tem bi se zmanjšal riziko pri trgovskem poslovanju Zveze, na drugi strani pa bi člani prejeli za prodani med najvišje cene, ki bi jih dopuščala vsakokratna trgovska situacija.

24. Zveza naj izvrši ločeno registracijo svoje trgovske poslovalnice, mizarškega podjetja na Vrhniki in organizacijske uprave zaradi lažjega knjigovodstva in akumulacije.

25. Čebelarstva društva in čebelarске družine naj z vso vnemo pospešujejo čebeljo pašo z razmnoževanjem medovitih rastlin.

26. Zveza naj pripravi osnutek na redbe za prevoz čebel v ajdovo pašo in ga priobči v »Slovenskem čebelarju«. Naredba naj določa, da izdajajo v bodoče dovoljenja za prevoz v ajdovo pašo čebelarstva društva v sporazumu s poverjeništvu za kmetijstvo pri Okrajnih ljudskih odborih, ki najbolj poznajo pašne razmere svojega teritorija. Nadzorstvo pri dodeljevanju pasišč naj bo poverjeno Zvezi čebelarških društev v Ljubljani, ki sporazumno s Svetom za kmetijstvo in gozdarstvo LRS dokončno odloča v morebitnih sporih. Glede ostalih pasišč pa naj se čebelarji prevaževalci pogode in sporazumejo z domačimi čebelarji.

27. Ker so se glede na pocenitev sladkorja pogoji za vzrejo matic izboljšali, naj odsek za vzrejo matic s svojim delom nadaljuje in skuša doseči vrhovni cilj, ki ga imajo plemenilne postaje, to je: izčiščenje naše domače čebelje pasme. Odsek naj skliče še pred začetkom nove vzrejne sezone vse dosedanje vodje plemenilnih postaj ter se z njimi pomeni o podrobnostih tega dela. Zveza naj ta sestanek kakor tudi tečaj za vzrejevalce matic po možnosti finansira.

28. Inventar za plemenilne postaje naj v celoti odkupijo društva, na ka-

terih območju so plemenilne postaje, in skrbe za njegovo vzdrževanje. Inventar lahko odkupijo tudi posamezne družine, če bi zanj ne bilo zanimanja pri samem društvu. Društva oziroma družine morajo plačati prevzeti inventar najkasneje po preteku enega leta.

29. Plemenilne postaje naj se zaščitijo s posebnim pravilnikom, ki ga bo potrdil Svet za kmetijstvo.

30. Zveza naj priredi in finansira tečaj za čebelarске bolezenske izvedence.

31. Vsak prevaževalec si mora pred prevozom v pašo preskrbeti pri pristojnem okrajnem veterinarju potrdilo, da so njegove čebele zdrave. Če je za izdajo tega potrdila potreben poseben pregled, plača stroške za pregled čebelar, ki namerava prepeljati svoje čebele na kako pašo.

32. Čebelar, ki se čuti sposobnega, da bi opravljal posle izvedenca za čebelje kužne bolezni, lahko opravi izpit pred komisijo, ki jo določi Zveza za vsako leto posebej. Zveza naj izdela za te izpite poseben pravilnik.

33. Neorganiziranim čebelarjem naj po možnosti Zveza in društva ne izdajajo dovolilnic za prevoz v ajdovo ali kako drugo pašo, če pa bi jih izdala, naj ima prednost pri dodeljevanju stojišč član naše organizacije.

34. Naročnina za »Slovenskega čebelarja« naj bo **obvezna** za vsakega člana naše organizacije. Naročnino naj plača skupno s prispevkom za društvo in Zvezo. Ta sklep velja od 1. januarja 1953 dalje.

35. Zaostalo naročnino za »Slovenskega čebelarja« morajo društva izterjati najkasneje do 1. junija ali pa iz svojih sredstev poravnati ta dolg, če bi ga ne mogli izterjati od dolžnih naročnikov.

36. Zveza naj prispeva iz svojih sredstev 50.000 din za Kulturni dom v Trstu.

37. Izvršni odbor naj poveri sestavo novih pravil Zveze in čebelarških društev ter ureditev društvene administracije posebni komisiji. Ta komisija naj po dosedanjih izkušnjah in glede na perspektive za nadaljnje društveno delo izdela svoje predloge za nova pravila in ureditev društvene administracije, osnutek pa predloži izvršnemu odboru v potrditev.

38. Zveza naj od društev in družin zahteva samo taka poročila, ki so res potrebna in smotrna.

39. Zveza naj uvede enotne tiskovine za poslovanje društev in naj jih tudi založi.

40. Zveza naj pošlje Svetu za kmetijstvo in gozdarstvo kakor tudi Sad-

jarskemu in vrtnarskemu društvu posebno resolucijo, s katero naj opozori sadjarje na nepravilno škropljenje sadnega drevja in uničevanje čebel s škropivi.

41. Vsi sklepi, ki so bili sprejeti na občnem zboru, naj bodo objavljeni v »Slovenskem čebelarju«.

Dopisi

ČEBELARSKA DRUŽINA V CELJU

Čebelarška družina Celje je imela svoj redni letni družinski posvet v nedeljo 13. januarja 1952. Navzočih je bilo od 55 vpisanih 29 članov. Predsednik Slander se je v svojem poročilu najprej spomnil smrti našega dolgoletnega člana čebelarškega strokovnjaka in učitelja g. Henrika Peternela, ki smo ga 28. februarja 1951. položili v grob. Kako je bil pokojni Peternel res z vsem srcem vdan čebelarški družini, je dokazal s svojo oporoko, s katero je zapustil celjski družini precejšen del svojega premoženja, in sicer: hišo, večji del svojega čebelarstva in nekaj pohištva.

Poslovanje odbora je bilo v preteklem letu zelo živahno. Pri velikem številu čebelarjev pa se je pojavilo nekako mrtvilo in nezaupanje do organizacije, česar je bilo krivo predvsem nerédno izhajanje našega glasila v zadnjih letih. Mnogi so se pritoževali, da jim čebelarška organizacija ne nudi nobenih ugodnosti. Odbor je imel vsega 11 sej, med temi so bili tudi trije širši sestanki čebelarjev z enim predavanjem. Tajništvo je prejelo 22 dopisov, poslalo pa jih je 27. Težak problem bo v bodoče pri vseh družinah povišanje poštnih pristojbin. Zato se bo treba omejiti pri dopisovanju na najnujnejše. Čebelarška družina je organizirala lanske pomladi zbiranje lesa pri nekaterih uglednih kmetovalcih. Les smo dali nato na žago in poleti so napravili člani z udarniškim delom dva zložljiva čebelnjaka, ki so ju uporabljali čebelarji, ki so peljali čebele na ajdovo pašo. Ostale deske bomo porabili za izdelovanje panjev.

Tudi v lanskem letu je organizirala čebelarška družina skupen prevoz čebel v ajdovo pašo. Blagajniško po-

ročilo izkazuje 85.428 din dohodkov in 84.058 din izdatkov. Iz izkupička prodanih premičnin smo krili obveznosti iz zapuščinske razprave za pokojnim Peternelom in davek na dediščino. Sledilo je še poročilo gospodarja in računskih preglednikov. Vsa poročila so člani z odobravanjem vzeli na znanje.

Dosedanji odbor s tovarišem Francem Slandrom na čelu je ostal v glavnem neizpremenjen. Izbrali smo še računске preglednike in delegate za občni zbor Čebelarškega društva v Celju. Po volitvah smo razpravljali o raznih drugih vprašanih naše čebelarške organizacije.

Tajnik Jože Gaberšek.

OBCNI ZBOR LJUBLJANSKE ČEBELARŠKE DRUŽINE

Naša čebelarška družina, ki obsega vse ozemlje velike Ljubljane, izvzemši teritorijev, kjer so družine Barje, Polje in Vič, je imela 17. februarja svoj redni letni družinski posvet. Kljub snežnim grmadam, ko je zastal ves promet tudi po mestnih ulicah, se nas je zbralo toliko članov, da smo mogli uspešno zborovati.

Po običajnih formalnostih se je zbor najprej spomnil umrlih članov: Julija Slapšaka in Antona Zupana, nato pa so sledila poročila o delu.

Zborovalci so izvolili naslednji odbor: predsednik Dominik Bric, podpredsednik Slavko Raič, ki je hkrati tudi blagajnik, tajnik Maksim Ježek, gospodar Miha Jamar, odborniki: Valentin Dobravec, Joško Knavs, Anton Mihevc, Franc Rome, Jože Seliškar, Edo Senegačnik in Anton Verbič.

Posameznim odbornikom so bili poverjeni še referati za vzrejo matice, zboljšanje pasišč in za prevoz čebel na pašo.

Zaradi težavnih mestnih okoliščin in velikega števila članov je ves teritorij družine razdeljen na 11 rajonov. Za vse te mestne predele so bili izvoljeni krajevni zastopniki, izmed katerih ima eden dva predela, vsi ostali pa po enega.

Da bo vedelo naše članstvo tudi za te zastopnike, navajamo njih imena po abecednem redu: Matija Boltar, Viktor Cedilnik, Valentin Dobravec, Andrej Dolničar, Viktor Fatur, Joško Knavs, Valentin Kunaiver, Ivan Medik, Boris Modrijan in Franc Senk.

Z veseljem so vzeli zborovalci na znanje poročilo predsednika ljubljanskega društva tov. Jelničarja, da nudi čebelarna svojim članom pri nakupu čebelarskih potrebščin določene ugodnosti.

Končno so se člani razveselili dejstva, da je začel naš list »Slovenski čebelar« zopet redno izhajati. Bili pa so mnenja, da naj bi bil poljuden, pester in praktičen, skratka tak, da bi ga razumel tudi zadnji naš čebelar.

D. B.

ČEBELARSKO DRUŠTVO NOVO MESTO

je priredilo v nedeljo 23. marca t. l. enodnevni tečaj za čebelarje. Predavatelj Zveze g. dr. Koren je v poljudni obliki razložil dokaj zamotano življenje in delovanje mikroorganizmov kot povzročiteljev in nosilcev kužnih bolezni. Nato je govoril o nastanku in poteku hude gnilobe čebelje zalege, nosestavosti in drugih bolezni.

Zanimanje za predmet je članstvo pokazalo z mnogoštevilno udeležbo in vzorno disciplino. S predavanjem je bilo zelo zadovoljno.

Čebelarsko društvo se zahvaljuje Zvezi, da nam je poslala tako odličnega predavatelja, njemu samemu pa za požrtvovalnost in trud.

Ko je članstvo spoznalo prave povzročitelje bolezni, ki se je pojavila tudi na področju našega društva, je sklenilo, da bo zavarovalo svoje čebele in storilo vse potrebno, da se ne bo bolezen še dalje širila, zlasti pa, da bo uredilo svoje čebelnjake, popravilo razpadajoče satnje kot nositelje kužnih klic in obnovilo staro satnje v naseljenih panjih. Odbor.

ČEBELARSKA ORGANIZACIJA V SLOVENJGRASKEM OKRAJU

Po reorganizaciji Čebelarske zadruge se je na teritoriju okraja Slovenjgradec ustanovilo iz bivših dveh čebelarskih podružnic (Prevalje in Slovenjgradec) čebelarsko društvo s sedežem v Slovenjgradu. Občni zbor društva je bil v marcu 1951, vendar iz raznih vzrokov takrat izvoljeni odbor ni niti pričel z delom. Zaradi tega je predsednik nadzornega odbora tov. Čuček obvestil o tem Zvezo, ki je predlagala sklicanje novega občnega zbora. Ta je bil v oktobru 1951. V odbor so bili izvoljeni delavni in požrtvovalni čebelarji, ki so se trudili, da bi utrdili našo organizacijo. Velike težave so imeli pri ustanavljanju družin. Čebelarji trdijo, da po osvoboditvi niso imeli od organizacije še nobenih koristi, zlasti ne v krajih, kjer že bivša podružnica ni izvršila svojega poslanstva (bivši okraj Prevalje). Bolje je v tem pogledu na sektorju bivšega okraja Slovenjgradec. Družina v Slovenjgradu si je pridobila z umnim gospodarjenjem precejšnjo gmotna sredstva, ki jih danes s pridom lahko uporablja za nadaljnji napredek čebelarstva. Graje vredni so primeri, ko so posamezni funkcionarji družin svoj položaj izkoriščali za to, da so zase nabavljali pod firmo organizacije orodje in druge potrebščine, medtem ko svojemu članstvu niso preskrbeli niti najpotrebnejšega. Ker posameznim čebelarjem, posebno na našim hribovcem, ni bilo mogoče osebnopotovati v Ljubljano, da bi si nabavili potrebščine, so morali nekateri uporabljati za žičenje satnikov navaden domač sukanec (hodni sukanec), ki so ga seveda čebele razgrizle. Razumljivo je, da po takih grenkih izkušnjah čebelarji pomišljajo ali bi plačali 250 dinarjev za vpisnino in članarino, kakor je bilo določeno na občnem zboru. Člani novoustanovljenih družin so se lahko že prepričali, da je sedanja organizacija resno prišla za delo. Gospodar društva tov. Franc Vehovec je kljub pomanjkanju gmotnih sredstev uspel, da je nabavil nad sto kilogramov voska, ki smo ga zamenjali za satnice, te pa razdelili po družinah. Prav tako zbiramo naročila za vse ostale potrebščine po

družinah. Čebelarjem bo omogočena nabava potrebnih kar pri gospodarstvu družine. Z razumevanjem spremlja naše delo tudi poverjeništvu za kmetijstvo OLO, ki podpira agitacijo za sajenje medovitih rastlin in skrbi za povzdigo čebelarstva.

Doslej je bilo v območju društva ustanovljenih 8 družin. Pohvaliti bi bilo treba delo novoustanovljenih družin v Slovenjgradu in Dravogradu. Članarina še ni v celoti plačana in tudi prispevka nismo še poslali Zvezi, poskrbeli pa bomo, da se to čimprej zgodi, ker hočemo imeti na obnem zboru Zveze tudi glasovalno pravico. V načrtu je ustanovitev še šestih čebelarskih družin, ki se doslej niso organizirale zaradi oportunistične nekaterih bivših vodilnih članov. Upamo, da bodo zgledi iz dosedanjega dela pomagali prebiti tudi ta led.

Natančnega števila čebeljih družin v našem območju še nismo mogli ugotoviti, ker čebelarji prikrivajo število družin v strahu pred neprijetnim obdavljenjem. S. G.

ČEBELARSKA DRUŽINA V TACNU

16. marca t. l. so se zbrali čebelarji naše družine k obnem zboru pri Gradu v Tacnu. Poteka obnega zbora ne bom opisoval. Vršil se je pač tako, kot se vršijo vsi obni zbori. Vrste se poročila odbornikov, nadzornega odbora, volitve novega odbora itd. Omenim naj samo to, da je bil soglasno izvoljen stari odbor, kar je znak, da je prejšnje leto dobro vozil in da uživa popolno zaupanje članstva. Nekoliko dlje bi se pomudil pri slučajnostih. Pri tej točki dnevnega reda se je razvila živahna debata, v katero so posegli vsi zborovalci. Na številna vprašanja je odgovarjal članom tovariš urednik Rojce Vlado, ki se je udeležil našega obnega zbora kot odposlanec Čebelarskega društva za Ljubljano in okolico. V jedrnatih besedah nam je prikazal delo pri reorganizaciji čebelarskih društev ter pozval našo družino, da naj pritegne v svoj delokrog tudi druge čebelarje iz okoliša, ki doslej še niso organizirani. Nazorno nam je opisal sodobni AZ-panj za daljše prevoze, predložil napore Zveze, da bi dosegli znižanje stroškov pri prevažanju čebel na pa-

šo po železnici, omenil, da se snuje organizacija masovnega prevažanja na razna pasišča in priporočal vzrejo čiste kranjske pasme. Predvsem pa je poudaril, da je za napredek v čebelarstvu nujno potrebna temeljita strokovna izobrazba. Zato je priporočal večkratne sestanke, razgovore in udeležbo na čebelarskih tečajih. Svetoval je družini, da naj vestno sestavi načrt dela za bodoče leto, v ta načrt pa naj vnese vse take potrebe. — Častna dolžnost vsakega člana naj bo, da je naročnik našega društvenega glasila. Veliki so zaostanki na naročnini; ako so zaostankarji med člani družine, naj se zganajo in poravnajo zaostale zneske.

Vsa izvajanja tovariša urednika so navzočni čebelarji pazljivo poslušali, a ne samo čebelarji, temveč tudi gostje, ki so se slučajno mudili v gostilniškem prostoru, kjer je bilo zborovanje. Eden izmed članov družine je obžaloval, da si niso čebelarji v večjem številu ogledali film »Iz življenja čebel«, ki ga je na ljudski univerzi v St. Vidu predvajal in pojasnjeval tovariš Rojce. Prosil je tovariša urednika, da bi ob priliki zavrtel ta film še posebej za člane naše družine in imel po možnosti tudi kako drugo predavanje iz čebelarstva. Tovariš urednik je dejal, da se bo vedno rad odzval našemu vabilu, tem raje, ker ima sedaj svoje čebele v St. Vidu in se čuti za člana naše družine.

Na koncu je opozoril tovariš predsednik Novak čebelarje na zavarovanje čebel pri DOZ-u ter prikazal izredne ugodnosti tega zavarovanja. Prav razveseljiva je bila izjava tovariša Lukežiča, ki je kot sofer obljubil, da bo v času prevažanja njegov tovorni avto vedno na uporabo našim članom in da bo poskrbel za čim cenejši prevoz čebel na pasišča. Njegovo velikodušno ponudbo so vzeli člani z odobravanjem na znanje.

Čas je potekel in le neradi smo prenehali s kramljanjem. Tovariš predsednik se je zahvalil tovarišu Rojcu za njegova izvajanja, zahvalil pa se je tudi ostalim čebelarjem za polnoštevilen obisk. Obni zbor je zaključil z željo, da bi se v kratkem spet sešli in da bi nam novo čebelarsko leto prineslo čim več medu.

Naša strokovna knjižnica

Na obnem zboru je podal knjižničar tov. Kobal o stanju knjižnice Zveze čebelarških društev za Slovenijo naslednje poročilo:

V sejnih zapisnikih sem našel, da so knjižnico začeli urejevati l. 1921. Tedaj je štela 192 izvodov raznih letnikov »Slovenskega čebelarja« in 41 strokovnih čebelarških knjig.

Knjižnica je leto za letom naraščala. Na seji dne 24. januarja 1935 je društveni odbor pooblastil tov. Miheliča, da nakupi vse slovenske čebelarške knjige, prof. Raič pa je prevzel njeno urejevanje. Leta 1934 in 1935 je »Slovenski čebelar« priobčil na ovitku seznam vseh knjig, ki so bile v knjižnici. Ker tedaj društvo še ni imelo lastnih poslovnih prostorov, je knjižnico oskrboval vsakokratni predsednik ali tajnik.

Ko je odbor Slovenskega čebelarškega društva kupil sedanji Janšev dom, je preskrbel tudi za knjižnico primerno omaro. Leta 1940 je društveni odbor nakupil precej novih čebelarških knjig. Tega leta je odbor poveril urejevanje knjižnice meni. Vodil sem jo do konca leta 1947. Na seji dne 21. decembra 1950 me je upravni odbor Čebelarške zadruge imenoval za knjižničarja. To funkcijo opravljam še danes. Po nastopu tega mesta sem ugotovil, da so si neznani čebelarji izposodili nekatere važne knjige, a jih do danes še niso vrnili.

V letu 1951 sem knjižnico na novo uredil. Potrebno je bilo to, ker je upravni odbor Čebelarške zadruge odkupil precej knjig iz zapsušine pokojnega Josipa Verbiča, Antona Znidaršiča in Jožeta Okorna. Več knjig je prodal knjižnici tov. Leopold Debevec. Knjižnico sem uredil pregledno po abecednem redu naslovov in pisateljev. Ker je bilo mnogo knjig nevezanih, je upravni odbor določil okrog 30.000 din za njih vezavo. Danes je v knjižnici 514 knjig, posameznih celo v več izdajah. Večina jih je pisana v nemščini, a nekaj tudi v hrvaščini, srbsščini, češčini, poljščini, angleščini, francoščini in v italijansščini. V knjižnici so zbrane tudi vse knjige, ki so izšle v slovenščini, kakor Janševi knjigi Razprava

o rojenju čebel in Popolni nauk o čebelarstvu. Obe knjigi imamo v originalu in v prevodih; nadalje Dainkovo Čelarstvo, Jonkejevo Navodilo, Slovensko čebelo, Slovenskega čebelarja in sadjerejca, Černetovo Umno čebelarstvo, Lakmayerjev Umni čebelar, Sumperjev Bučelarček, Parentov Novi kranjski panj in še druge. Odkupili smo tudi Jurančičev rokopis Čebeloreja.

Poleg strokovnih knjig imamo v knjižnici več periodičnih čebelarških časopisov v hrvaščini, srbsščini, češčini, poljščini, nemščini, italijansščini, francoščini in angleščini. Posebno čuvamo vse letnike »Slovenskega čebelarja«, od katerih imamo nekatere v dveh in treh izvodih. Vseh teh periodičnih časopisov je 63 v 145 izvodih.

Ker ni mogoče knjižnice pregledno urediti, oziroma razvrstiti, je izvršni odbor Zveze naročil nove omare in določil posebno sobo v Janševem domu izključno samo za knjižnico in čitalnico. Upam, da bodo vsa dela izgotovljena še letos.

V knjižnici je tudi zbirka vseh važnejših klišejev, ki jo bomo uredili, kakor hitro bodo izgotovljene omare.

Knjižnico uporabljata predvsem urednika tovariša Mihelič in Rojec. Pridno si izposojujejo knjige tudi tovariši Leopold Debevec, Franc Robida, Virant, ing. Rihar in še nekateri drugi.

Ko bo soba za knjižnico popolnoma urejena, bodo čebelarjem na uporabo vsi tekoči periodični čebelarški časopisi, ki jih prejemo v zameno za »Slovenskega čebelarja«.

V knjižnici pogrešamo novejšo čebelarško literaturo. Ko bodo nastopile normalne razmere, bo treba tudi to naročiti.

V 3. številki »Slov. čebelarja« smo pozvali čebelarje, naj zbirajo vsakovrstne čebelarške knjige in jih ponudijo Zvezi, da jih odkupi in uvrsti v svojo knjižnico.

Končno naj izrečem na tem mestu zahvalo ljubljanski čebelarški družini, ki je prav v zadnjem času podarila več čebelarških knjig naši knjižnici.

